

DOMOLJUB

Izkušaj vsak štirtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica šte. 2. Huročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❁

Inserati se sprejemajo po sledečih cenah: Enostopna pettversta (šestina „Domoljubove“ širina 34 mm) stane za enkrat 30 v. Pri večkratnem objavljenju primeren popust po dogovoru. Posamezne številke se prodajajo po 10 v. Če kovi promet pošto-branliniškega urada šte. 624.797.

Štev. 13.

V Ljubljani, dne 28 marca 1907

Leto XX.

Tri važne reči.

Dne 25. in 26. februarja je zboroval na Dunaju takozvani poljedelski svet. V njem so možje iz cele države — za južne dežele naš poslanec Povše — in ti se posvetujejo o raznih stvareh tičočih se kmetijstva sploh. Preden vlada predloži kako postavo državnemu zboru o kmetijstvu, jo da v pretres tem možem; ti pa lahko tudi sami od sebe nasvetujejo vladi, kaj naj stori. Od zadnjega sestanka so zlasti tri reči važne. Povemo jih zato, da se ne pozabijo omeniti ravno zdaj pri volivnih shodih, ko imajo kmetje lepo priložnost bodočim poslancem priporočati, katerih reči naj se lotijo pri svojem delu.

1. Zavarovanje kmečkih delavcev in poslov, pa tudi malih posestnikov za starost in onemoglost. To je potrebno, če hočemo zaježiti veliki odtok delavskih moči s kmetov. Nekaj malega naj bi se plačevalo na mesec ali na leto potom poštne hranilnice v zavarovalnico, ki bi se ustanovila, pa bi imeli za slučaj onemoglosti, ali pa ko dosežejo določeno starost, na leto zagotovljen „penzijo“. Marsikdo, ki ga sedaj tujina izvabi iz doma, bi ostal, ker bi vedel, da mu

je starost preskrbljena. S. L. S. ima to točko tudi v svojem programu. Naši poslanci so že vsled tega zavezani, da se bodo za to potegovali. Na vsak način je pa prav, da pride pri vsakem volivnem shodu ta zadeva v razgovor.

2. Skrb za planine. Veliko naših slovenskih živinorejcev je navezanih na planine. Dozdaj je imela planina vse polno sovražnikov. Prvi sovražnik je kratek čas velike gospode. Iz cele Evrope kupujejo ali najemajo bogatini naše planine za lov. Kaj pomaga, četudi drago plačajo. Denar se v enem rodu navadno umane; hlevi se pa praznijo in prihodnost naših kmetov, ki so doslej na planinah redili čvrsto živino, je črna. Kdor se hoče zabavati, naj se, toda ne na škodo stanu, ki je podlaga domovini. Drugi sovražnik planinam je sedanja gozdna postava. Skrb za gozd ne sme kmeta ubijati. Gosposka pri nas silno strogo izvršuje gozdno postavu in na tisoče in tisoče so že plačali kmetje kazni vsled tega. To mora prenehati. Poskrbeti se mora tudi za varstvo planin, ker brez živine naš kmet ne more nikamor. Če lahko veliki posestnik oškoduje kmete in jim s tem vzame pašo, bi moralo biti tudi narobe

mogoče, da bi kmetje lahko oškodovali grajščake in dobili pašnike v last. Tudi ta reč je tako važna, da se ne sme pozabiti nanjo. Sedanja gozdna postava je taka, da se ji poznajo predpravice velikih posestnikov pred malimi. Ob času splošne in enake volivne pravice mora tudi to pasti. V tem oziru pa ne bo mogel rešiti vseh vprašanj državni zbor, marveč glavna naloga čaka deželne zbornice. Za nas nastane torej dolžnost z vsemi silami delati na to, da kmečka večina kmalu zasede tudi prostore deželnih zborov.

3. Razkosavanje posestev, zlasti grajščin je zdaj zvezano s silnim oderuštvom. Špekulanti kupujejo grajščine in jih potem parcellirajo, pa drago prodajajo. Tudi na Kranjskem imamo nekaj takih tličev, ki so si s tem prid bili ogromnega premoženja. Po gostinah napajajo neizkušene kmete, da potem z njimi sklepajo tem ugodnejše kupne pogodbe. Tudi v tem oziru je treba pomagati. Tako oderuštvo se mora kaznovati. Pred vsem pa morajo kmetje v močnih zvezah sami biti toliko zavedni, da pokupijo velika posestva in jih med seboj primerno razdele. Vse se da napraviti. Prva reč je pa seveda, da kmetje povsod brez izjeme pokažejo

liberalcem hrbet. Kakšna neumnost, če gre kak kmet na lim notranjskim odruhom, ki ga vabijo v neodvisno kmečko stranko! Namestu da bi vzel vajeti sam v roko, jih pa prepušča po teh zvezah tistim, ki so ravno od njega obogateli in ga drli.

Volivno gibanje.

Slovenska Ljudska Stranka je tudi pred tednom priredila več izborni obiskanih shodov, na katerih so se predstavili naši kandidati volivcem. Tudi liberalci vodijo svoje kandidate kot medvede in jih razkazujejo zlasti po Notranjskem. Tam vlačijo postojnskega Deklevo in nekega Grudna. Oba ta kandidata pa sta taka, da se jima hlače tresejo, kedar je treba spregovoriti par besedi pred volivci. Dvomimo, da so Notranjci tako malo zavedni, da bodo volili ta dva moža v državni zbor. Slabejših zastopnikov bi si ne mogli izbrati. Sami liberalci so se izrazili o Grudnu v Cirknici: Ta pa ni za nobeno rabo. Prepričani smo, da bodo vrli Notranjci z velikansko večino izvolili Gostinčarja in dr. Žitnika, ki imata v resnici srce za kmeta in delavca in sta že veliko let delovala v javnosti v blagor kmečkega in delavskega stanu. — Poslanec Jaklič je imel shode v Hmiah, v Ambrusu in Zagradcu. Povsod je bila sprejeta njegova kandidatura soglasno. — V Naklem je imel shod kandidat Demšar. — Na Rakeku in v Grahovem se je predstavil volivcem kandidat Gostinčar.

Pozor somišljeniki! Prvi predpogoj za reklamacije je treba vedeti, kedar je imenik v svrhu reklamacije razpeložen! V ta namen služi le eno samo sredstvo: Od dne volitvenega razpisa dalje je treba vsak dan po večkrat, ob raznih časih gledat iti na občinsko tablo. To je umestno povsod, kratkoma neobhodno pa tam, kjer je župan ali občinski tajnik nasproten ali dvomljiv ali sploh pristopen vplivom, ki se ne dajo kontrolirati. Vedni kontakt z občinsko tablo obvaruje nas vsacega presenečenja in nam daje jamstvo, da bomo v stanu do pičice braniti svoje pravice. Tedaj skrajna pazljivost! Nič batj se malih neprilik, ki so združene z vsako volitvijo. Imenik se zamore vpogledati v štirinajst-dnevnom roku vsak dan, in sicer ob tistih urah, ki jih določijo politična gosposka (okrajno glavarstvo, odnosno v Ljubljani deželna vlada) in ki se morajo natančno javno razglasiti. Če bi tega razglaša ne bilo, ali če bi ne bil točen, naj se gg. zaupniki na deželi takoj pritožijo na okrajno glavarstvo in če bi to ne pomagalo, naj naznanijo dr. Ivan Šusteršiču, da se pritožijo na deželno vladu.

Kandidatura kneza Auersperga. Vojvoda kočevski, knez Auersperg, kandidira v »svoji vojvodini« proti krščanskosocialnemu kandidatu prof. Obergföller. Knez se proglašja v manifestu na svoje podložnike za agrarca in hoče, »da se ljudstvu vera ohrani«. A ta kandidatura ima svojo zgodbo. Ko so še upali, da zmaga v Kočevju liberalci, ni hotel knez Auersperg sprejeti ponudene mu kandidature. Ko je pa videl, da zmaga krščanski socialci, je nastopil proti njemu v lastni osebi, da ga podere. Toliko je visokim knežjim osebam ležeče na tem, da bi krščanskim socialcem odgrizli en mandat. Knez Auersperg bo prišel 22. aprila osebno kandidirat v Kočevje. Ker pride tudi dr. Gessmann, bomo doživeli v Kočevju zanimivo borbo med liberalnim aristo-

kratom in krščanskim socialcem. Kočevski »Bauernbund« menda ne bo kneza volil. Sicer ima pa knez Auersperg sedež v gosposki zbornici, čemu sili med poslanca? Uverjeni smo, da Slovenci na Kočevskem ne bodo dali svojih glasov strastnemu liberalcu knezu Auerspergu.

Pesem od grudna.

(Poje se: »Al' me boš kaj rada imela?«)

Oj december ali gruden,
al' si zmešan ali si čuden?
Kar še Notranjska stoji:
gruden maja zmagal ni.

V maju solnce gorko sije,
Cvet iz mehke zemlje klije,
tički milo žvrgolē,
ljudsko stranko veselē.

Gruden nas pa v sneg zasipje,
v peči gode, v ledu škriplje;
— dolga noč in kratek dan —
vse ga goni, naj gre stran.

Liberalci in ta »mladi«
bi pa grudna v maju radi,
toda nekaj tisoč mož
mu zakliče: »Saj ne boš!«

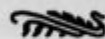
Žalostna povest od grudna
je za vso deželo čudna,
najbolj čudna pa bo zanj,
ko bo maj se spravil nanj!

Shod v Starem trgu pri Ložu v nedeljo, 17. t. m. je bil mnogoštevilno obiskan ter se je sijajno izvršil. Zbranih je bilo nad 300 zavednih in pogumnih volivcev. Shodu je predsedoval g. Peter Hauptman; bivši državni poslanec dr. Žitnik je dve uri poročal o delovanju bivšega in nalogah novega državnega zbora s posebnim ozirom na kmečki stan. Med burnim odobravanjem so volivci izrekli svojemu bivšemu poslancu zaupanje in odobrili njegovo kandidaturo. Na shodu je govoril tudi deželni poslanec Fr. Drobnič, ter med glasnim pritrevanjem zavračal razne napade liberalcev proti naši slovenski ljudski stranki in njenim poslancem. Dopoludne isti dan so menda v ožjem krogu nekje zborovali liberalci.

Na razna vprašanja iz litijskega okraja odgovarjamo, da priredi S. L. S. shode po vseh večjih krajih litijskega, radeškega in višnjegorskega okraja, pri katerih se predstavi tudi g. kandidat.

Iz Logatca. Cenjeni list, prosim nekoliko prostora, da naznanim našim bralcem »Domoljub«, kako smo imeli 17. t. m. lep shod socialnih demokratov pri g. Kokolevcu in v Gor. Logatcu. Zares, ako si človek dobro ogleda kakšne agitatorje ima tukaj Kopač, v Logatcu na eni strani g. Mayerja, na drugi pa g. mesogledca Valentina Verbiča, to sta moža, ki naj bi se mi Logatčani ponosno ozirali na nju. G. Kopaču pa voščimo lep uspeh pri shodih, zakaj s tema možakoma ne bode daleč kopal. Preslabo ju tu v Logatcu cenimo, prvega prav nič in drugega prav na zadnji stopinji in še njemu svetujemo, da naj samega sebe in svojo družino pogleda in potem mu bode drugačna misel po glavi rojila. In tudi Kopaču svetujemo, da ne bode poročal v svojem časopisu, koliko volivcev si je pridobil tukaj. Nasprotno je pa res, ko je končal, smo se mu vsi smejali. Boljše napravi, ako svoje besede prihrani za stare dni, mogoče jih bode še potreboval in naj jih nikar brezpotrebno pri nas ne zapravlja. Za danes naj zadostuje, ker vem da tebi, cenjeni list, vedno prostora primanjkuje, se pa že še pozneje kaj pogovorimo.

Iz občine Dole nad Idrijo. Odkar je zakon glede splošne in enake volivne pravice potrjen, so bili pri nas liberalci jako poparjeni in čulo se je, da liberalna stranka ne bo kandidata postavila ob novih volitvah v državni zbor. Ko se je pa razširila vest, da namerava S. L. S. g. Jožefa Gostinčarja za kandidata postaviti, dobila je tudi liberalna stranka moža, ki naj bi za volivni okraj Vrhnika, Cerknica, Logatec in Idrija kandidiral, namreč g. Ivana Grudna, posestnika in gostilničarja pri Idriji. Zbralo se je pri njem dne 10. sušca nekaj mož, da bi zanj agitirali. Utegnilo bi se zgoditi, da bi celo možje, ki mislijo voliti kandidata S. L. S., zapeljani bili. Zato izpregovorim o gosp. Grudnu par besedi. G. Gruden je sicer dober gospodar svojim delavcem in poslom, prijazen svojim somišljenikom-liberalcem, a ni prijazen katoliški stranki. Še zadnje čase, ko je bil v občinskem zboru, se ni zmenil dosti za blagor občine, k občinskim se'am je prišel redkoke-daj. K zadnjim občinskim volitvam sploh prišel ni, najbrž občinski odbor v Doleh njegove navzočnosti ni vreden ali mogoče ima preveč zasebnega posla. Naj bode že kakor hoče. Ni upati od moža, ki se ne zanima niti za občinske razmere, ni upati, da bi v državnem zboru storil kaj za njihov volivni okraj. Zato možje volivnega okraja Vrhnika, Logatec, Cerknica in Idrija, ne dajte se zapeljati, temveč volite soglasno moža, ki ga je vam S. L. S. kot kandidata postavila, namreč g. Gostinčarja, ki daleč prekaša v vednosti in marljivosti liberalnega Grudna. Značilno je da Grudna niti na shod ni bilo v Logatcu. Izrazil se je, da sploh ne gre na noben shod več.

Izobrazbi.

Nekaj o ruski cerkvi.

Marsikdo se bo vprašal: Kaj mi je treba o tem vedeti? A temu ni prav tako. To ve vsak, da smo Slovenci, Rusi, Poljaki itd. vsi Slovani, drugega pa ne vemo veliko, med tem, ke se nam v vseh šolah v glavo vbija, kako so živeli stari Nemci, kakšno zgodovino imajo in enake stvari. To pa zato, da bi bili bolj sprejemljivi za nemški jezik, da bi se razširil nemški jezik prej ko mogoče do Trsta in segal od Severnega do Jadranskega morja. Kdor je Nemcem prijazen in se sramuje jezika, v katerem ga je mati učila moliti, ta pride daleč, dobi groš, kdor pa neče zatajiti, da je Slovenec, dobi knof. Šola nas torej ne podučiti niti dosti o Slovencih samih, še manj pa o Slovanih, zato se moramo pa poučiti sami. Da spoznajo dragi rojaki bolj največji slovanski rod, mogočni ruski narod, je namen teh vrstic.

Rusi govore nam precej podoben jezik. Ko je prišel pred kakimi sto leti ruski general Suvorov z ruskimi vojaki v naše kraje in so slišali govoriti slovenski, so rekli: »Kaj tako daleč sega meja našega carja,« mislili so, da tudi tu bivajo Rusi. Kot smo že pisali v »Domoljubu« so bili poprej Rusi tudi katoličani, pozneje v srednjem veku pa so se ločili od rimske cerkve in so ločeni še danes. Ruska cerkev se zove pravoslavna, t. j. pravoverna, trde torej o sebi, da imajo pravo vero. Hoteli niso papeža, sedaj imajo pa drugega papeža v obliki carja samega. Cerkvene zadeve oskrbuje »sveti sinod«, prvo besedo ima pa v sinodu glavni vodja, ki je le orodje carjevo. Mesto milega svetega očeta imajo samovoljnega gospodarja in člani svetega sinoda morajo priseči:

»Izjavljam in s prisego potrdim, da je najvišji sodnik v tej družbi vladar cele Rusije sam, naš najmilostivejši gospod.«

Ruska cerkev nima nobene moči, duhovni — imenujejo jih pope, — so sami slabo poučeni o verskih resnicah in se bore malo brigajo za to, da bi podučili ljudstvo, kaj pomenijo verski obredi, da bi ljudstvo razumelo, kaj je s službo božjo in da bi našlo v veri tolažbo. Tudi ruska cerkev se razširja po ruskih misijonarjih med poganske narode, ki so pokorni ruskemu carju, a kako? Ti pogani so krščeni, opravljajo molitve in vse po novi veri, v srcu so pa ostali pogani, povsod se vidijo ostanki prejšnjega bogoslužja, mnogi časte še nadalje svoje malike. Izobraženi ljudje ne verujejo večinoma ničesar; kako brezverstvo vlada v Rusiji, si vsak lahko misli, kdor čita o groznih dogodkih na Ruskem.

Odkar se je ruska cerkev ločila od rimske, se vedno pojavljajo sekte, to je stranke ali verske ločine, ki drugače uče, kakor pa ruska cerkev sama. Takih verskih ločin je zelo veliko. Navedemo eno, ki se imenuje »kristovščina«. Ti uče, da je duša od Boga, telo pa od vraga. Telo in duša se bojujeta, če telo zmaga, je človek pogubljen, če duša zmaga, pa izveličan. Da duša zmaga, se mora človek postiti, zdržati mesa, alkohola in tobaka, zdržati se vsakega, zlasti telesnega veselja in pokoriti se tistim, ki že tako žive. Vsi taki so baje že na tem svetu v dotiki z Bogom samim. Tak človek od posta in pokore čisto omaga, potem se mora še silno gibati, vrteti, skakati, da pade v nekako omotico in potem vidi kot v sanjah razne prikazni ter govori čudne stvari — podoben je človeku, ki se mu v vročici blede. Takemu človeku pravijo prerok, navadno jih štejejo 12, to so apostoli; isto delajo tudi ženske. Kdor to posebno vztrajno vrši in živi po teh pravilih, je drug Krist, če je ženska, je druga Mati Božja. Križa ne častijo, samo pojejo pesmi Bogu na čast, ki pa nimajo nobenega pravega pomena, napevi so največ narodni. Menda je okoli šestine vseh vernikov ruske cerkve v takih sektah ali verskih ločinah. Sekte pa niso razširjene samo med priprostim ljudstvom, tudi v palačah imajo svoje privržence. Na zunanje pa se vsi udeležujejo službe božje v ruski cerkvi.

Tako daleč so zavedli ljudstvo tisti, ki stoje na čelu ruske cerkve, namesto, da bi ga podučili v veri, ki se ne razlikuje veliko od naše.

Največja razlika je v tem, da uči naša cerkev, da izhaja sv. Duh od Boga Očeta in od Boga Sina, ruska cerkev pa trdi, da izhaja sv. Duh samo od Boga Očeta, neka sekta celo tudi sv. Duha.

Ruska cerkev ima prave zakramente — sedem kot mi — in prav posvečene duhovne. Obredi so drugačni, kot naši, a jako lepi, kot bomo videli iz naslednjega.

Sv. krst.

Osmi dan po rojstvu nese babica otroka k svečeniku (duhovniku), ki ga prekriža, nad njim molí in mu dá ime. Štirideseti dan priinese mati otroka sama v cerkev; če je otrok moškega spola, gre ž njim pred oltar, sicer pa sme iti le do srednjih vrat. Nato duhoven štirikrat izganja hudobnega duha. Potem izprašuje botra vsako stvar po trikrat. »Se odpoveš satanu?« — »Se.« — »Si se odpovedal?« — »Sem se.« — »Pihni in pljuni nanj!« Ko to stori, ga vpraša: »Ali se posvetiš Kristu.« — »Se.« — »Veruješ vanj?« — »Verujem kot v Boga in Kralja.« — Nato molí boter trikrat apostolsko vero. Potem vpraša pop: »Ali si se posvetil Kristu?« — »Sem se.« — »Poklekni predenj!« Sedaj nazgo sveče, molijo litanije, duhoven izganja

hudobnega duha iz vode, jo blagoslovi, blagoslovi olje, zmeša olje in vodo in mazili krščencu čelo, prsi hrbet, ušesa, roke in noge, ljudstvo poje pa Alelujo. Nato ga krsti z besedami: »Krščen je hlapec (dekla) Boga I. (pove ime) v imenu Očeta, Amen — in Sina — Amen — in sv. Duha, Amen — sedaj in vselej in od vekov do vekov, Amen.« Pri vsakem »Amen« potopi dete popolnoma v vodo. Potem obleče duhoven dete in poje zraven molitve.

Sv. birma (miropomazanje.)

sledi takoj po svetem krstu. Krščenca mazili duhoven z miro v križu na čelo, oči, nos, usta, ušesa, prsi, roke in noge moleč zraven. Potem gredu duhoven in botri z detetom trikrat okoli krstnega kamna in pojo: »Vsi, ki ste krščeni v Kristovem imenu, ste oblekli Krista. Aleluja!«

Osmi dan zopet prineso otroka; duhoven mu sleče plenice, jih poškopri in ga obriše z mokro gobo na krajih, kjer ga je poprej mazilil. — Tudi prve lase mu poreže v obliki križa.

Zadnja kmetska vojska leta 1573.

Z 11. snopičem »Ljudske knjižnice« pričnemo izdajati povest »Zadnja kmetska vojska leta 1573«. Upamo, da svojim čitateljem ž njo ustrezemo. Neki moder mož je rekel: »Poglejmo nazaj, da pridemo naprej.« Koristno in podučljivo je, pogledati nazaj, kako se je v preteklih stoletjih godilo kmetkemu stanu in kako si je izkušal pomagati z lepa in z grda, pa mu je vselej izpodletelo. Kdor bo pazno bral to povest, bo našel tudi prave vzroke, zakaj si kmetje kar niso mogli izboljšati svojega žalostnega stanja; manjkalo jim je krepke organizacije. Ko bi bili ti takrat organizirani v trdnih »Kmetiskih zvezah«, bi bili gotovo prišli do svojih starih pravic. In tako upamo, da bo zlasti kmetiški stan iz te povesti spoznal, kako koristno je zanj, da na vse kriplje podpira »Kmetске zveze«, ki jih zdaj ustanavlja »S. L. S.« In tako bo branje te povesti rodilo sad, ki bo prinesel stoteren dobiček! Zanimiva pa je ta povest še zlasti v naših časih. V tej povesti namreč vidimo, kakšno moč so pred tristo leti še imeli grajščaki, kako so neusmiljeno pritiskali na svoje podložne kmete — tlačane, zlasti Franc Tahi, grajščak na Susjedgradu onkraj Brežic, pa tudi premnogi drugi. In danes vidimo, da ginejo predpravice grajščakov kakor kafra in bodo morale kmalu izginiti.

Upamo, da to ne bo nikogar motilo, če se povest ozira posebno na hrvaške kmete; mož, ki je povest napisal, je bil Hrvat (Avgust Šenoa, rojen 1838 v Zagrebu, umrl kot mestni uradnik v Zagrebu leta 1881 vsled bolezni, ki si jo je bil nakopal po zagrebškem potresu, ko je moral pregledovati porušene hiše), pa tudi zgodovina nam pripoveduje, da so bili v tej zadnji kmetiski vojski najbolj prizadeti hrvaški kmetje, kajti slovenski, zlasti kranjski, so bili postali zaradi ponesrečenih uporov prejšnjih let (od leta 1503 do 1515) previdni in nezaupljivi; vendar pa je bil vojaški poveljnik te kmetске vojske Elija Gregorič, Kranjec, doma blizu Toplice na Dolenjskem. Zmagovavci so ga na javnem trgu v Zagrebu kronali z razbeljeno železno krono in je umrl grozne smrti kot premagani kmetiski kralj. Sicer pa se je kmetom po Slovenskem godilo enako slabo, kakor po Hrvaškem.

Vespospotovana rodbina rajnega slavnega pisatelja nam je (po posredovanju vč. gospoda Janka Barleta v Zagrebu) prijazno dovolila, da smemo povest preložiti v slovenski jezik: Bodi vsem izrečena na tem mestu zahvala!

Ti pa, slovensko kmetsko ljudstvo, ki se boriš za svoje pravice, spoznaj iz te knjige, da so trpeli tako že tvoji dedje in da se le s trpljenjem ustvari boljša bodočnost.

»Le trpljenje naših dni nam veselje posladi.«

(A. M. Slomšek.)

Kdor ni še naročen na »Ljudsko knjižnico«, naroči naj se nanjo s pričetkom te zanimive zgodovinske povesti. Naročniki plačujejo navadno 10 sešitkov naprej (cena za 10 sešitkov znaša 2 K, s poštnino vred 2 K 20 v.) Kdor pa ni prijatelj posameznih sešitkov, naj nam sporoči, da želi dobivati celotne povesti, oziroma zvezke, broširane ali pa vezane. Novi naročniki naj blagovoljivo naznaniti, s katerim zvezkom, oziroma s katero povestjo naj pričnemo dopošiljati »Ljudsko knjižnico«. Kdor tega ne bo naznanil, onemu bomo pričeli dopošiljati »Ljudsko knjižnico« s sešitkom, s katerim se pričneta takrat izhajajoča povest. Prejšnje povesti pa naj novi naročniki, če jih želijo, posebej naroče in bomo naslove teh povesti v ta namen vedno natisnili na ovitek »Ljudske knjižnice«.

Do sedaj so izšle sledeče povesti:

I. zvezek. Znamenje štirih. Londonska povest. Angleški spisal A. Conan Doyle. 60 vin., s poštnino 66 vin.

II. zvezek. Darovana. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. Češki spisal A. Dostal. 60 vin., po pošti 66 vin.

Oba zvezka lično skupaj vezana 1 K 80 vin., po pošti 1 K 95 vin.

III. zvezek. Jernač Zmagovač. Povest. Poljski spisal H. Sienkiewicz. — Med p'azovi. Povest tirolskega gorskega župnika. Nemški spisal A. Achleitner. 60 vin., po pošti 66 vin.

IV. zvezek. Gozdarjev sin. Povest. Spisal Fran Finžgar, župnik. 20 vin., po pošti 22 vin.

Istodobno opozarjamo tudi stare naročnike, da obnovijo naročnino, ker bomo 11. sešitek doposlali samo onim, ki so naročnino plačali; v ta namen bomo priložili desetemu sešitku »Ljudske knjižnice« poštno hranilnično položnico. Obvezan ni nihče, da plača ravno deset sešitkov, prosto mu je plačati poljubno število, več ali manj sešitkov.

Vsak zvezek »Ljudske knjižnice«, oziroma vsaka povest se dobi tudi sama za 6.

Znano nam je, da je že prva povest histroumnege Angleža pridobila mnogo prijateljev »Ljudski knjižnici«; kdor ima pa manj slasti do spisov, ki nam pripovedujejo kriminalne tajnosti, zanimive premetenosti in policijske tenkoumnosti, bo našel v prihodnjih povestih, katerih snov bo vzeta iz domačega življenja, dovolj zanimivega beriva. Uredništvo in založništvo »Ljudske knjižnice« se bo potrudilo, da homo dobili pripovednih spisov, ki bodo bistrili glavo, blažili srce in krepili voljo.

Naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Obilen ribji lov. Letos se je polavila ne navadna množina sardel v Kvarnerskem zalivu. Ribiči iz Cirkvenice, Selc, Št. Jakoba so v zadnjih dveh nočeh ujeli nad 5000 stotov sardel. Seveda je zato cena sardelam zelo padla, prodajali so jih kilogram po 10 do 14 vinarjev. Često ujete ribe kar nazaj v morje zmečejo.

Političen pregled.

KOROŠKO.

Kandidat za Koroški slovenski okraj je Grafenauer. Pretekli teden je priredil skupno z dr. Brejcem dva volivna shoda v Podlublju in na Kočuh. Se ni dolgo, kar so koroški Nemci in nemčurji razbili ravno v tem kraju slovenski shod, toda sedaj si tega niso upali in oba shoda sta izvrstno uspela. Kandidat Grafenauer je znan kot izvrsten govornik in odkritosrčno je bil povsod pozdravljen. Sedaj se bodo vsak teden vršili shodi.

ŠTAJERSKO.

Na Štajerskem je začelo bujno cveteti politično hinavstvo. »Slovenska kmečka zveza« pridno prireja shode in je postavila dosedaj že pet kandidatov. Kmeta Pišek in Roškar prirejata vsak v svojem volivnem okraju pridno shode in kmetje ju navdušeno pozdravljajo, da ni dvomiti o njih izvolitvi. Dalje je proglasila »Zveza« v kozjanskem okraju za kandidata dr. Korošca, ki je našim bravcem gotovo že znan. Na kranjski meji v Brežicah in Trbovljah bo kandidiral dr. Benkovič, odvetnik v Brežicah, katerega je »Zveza« postavila na volivnem shodu v Laškem trgu. Njegov liberalni protikandidat je Roš, trbovelski župan, ki se prilizuje vsem, Slovencem, Nemcem in socialnim demokratom, da bi zlezal na poslanski stolček. Dr. Benkovič je Kranjec iz znane spoštovane rodbine Benkovič iz Kamnika. —

Najbolj zanimiv je pa volivni boj v celjski okolici. Narodna liberalna stranka je sklicala velik volivni shod v Zalec. Ker se glavni liberalci na vabila niti podpisali niso, je prišlo veliko kmetov na shod. Za liberalnega kandidata je bil proglašen kmet Roblek. Pri tej priliki se je pokazalo vse hinavstvo liberalne stranke. Vstal je neki kmet in zahteval, da mora biti kandidat tudi odločen katoličan in dobro veren človek. In še več drugih je ravno to zahtevalo. To je kandidat Roblek tudi slovesno obljubil. Nobeđen izmed liberalnih generalov ni ugovarjal in vendar so to isti ljudje, ki zahtevajo, da se loči cerkev od države, da se preganjajo duhovni in zaprejo cerkve kakor na Francoskem, to so isti ljudje, ki zahtevajo razporoko in svobodno šolo. Proč s takim hinavci. Kandidat Roblek je morebiti res sam še tako omejen, da ne ve za zahteve liberalcev, ker je liberalni kandidat in vendar povdarja katoliško vero.

Pravi značaj štajerskih liberalcev se je pa pokazal takoj potem pri shodu »Kmečke zveze« v Celju. Zbralo se je okolu 1200 mož in za kandidata je bil proglašen dr. Povalej, veleposestnik iz Št. Jurja ob južni železnici. To se je godilo v prvem nadstropju Narodnega doma. Spodaj v gostilniških prostorih so se pa zbrali liberalci ravno isti, ki so bili na žalskem shodu. Ko so kmetje zborovali, so skušali zborovanje motiti na vsak način z vpitjem in tuljenjem. Še huje je pa bilo, ko so kmetje odhajali. Ni je psovke, ki bi je kmetje ne slišali od liberalcev. Še najlepše so bile »farški podrepanik in farške riti.« Tu so pokazali liberalci pravo barvo.

Kako je pa vendar to, da je bilo na liberalnem shodu toliko ljudi, okolu 600, bo marsikdo vprašal in da jim ni nobeden povedal, da so liberalci hinavci, če pravijo, da so dobri katoličani. To je tako. Na Štajerskem so so še le letos ločili in liberalci sedaj prvič nastopajo pri volitvah. Zato jih ljudje tudi ne poznajo. Pri nas že davno vemo, da so liberalci pred vsakimi volitvami »neodvisni kmetje« in tako pobožni, da se je bati, da bodo vse

podplate strgali po božjih potih. Seveda vse to pa le zato, da bi dobili kmečke volivce na svojo stran, ker kmet se povsod trdno drži vere svojih starišev. Kadar so sami med seboj pa pokažejo svojo barvo. Mi le želimo, da bi šta'erski kmetje v kratkem spoznali to liberalno hinavščino, kakor smo jo pri nas in potem bodo pokazali 14. maja svoje zaupanje stranki, ki bo edina zmožna in vredna zastopati kmečke koristi.

KOČEVJE.

Iz Kočevja se sliši, da bo ondi kmečka zveza (nemška) kandidirala profesorja Obergefelerja. Liberalni kandidat bo pa knez Aueršperg. Dosedaj pravijo, da je ta knez precej gospodaril po Kočevskem, sedaj mu bodo pa Kočevci odpovedali pokorščino. Volivni shodi se bodo vršili prihodnje dni.

GORIŠKO.

Deželni zbor ni sprejel volivne dolžnosti. Za volivno dolžnost so glasovali naši poslanci in katoliški Lahi, nasproti pa slovenski in laški liberalci. Peter Laharnar, naš kandidat za Kras, je priredil že več shodov, ki so bili vsi dobro obiskani. Kmetje so odločno zani, ker jim je dobro znan, ko je bil na Krasu okrajni glavar. Sedaj bo pustil državno službo in se bo stalno naselil na Krasu.

FRANCOSKO.

Francoski prostozidarji so zložili precej denarja, da pokupijo katoličanom oropana cerkvena poslopja; na ta način so dobili v Parizu v svojo last frančiškanski samostan in tudi cerkev, ki jo bodo izpremenili v zborovalnico in v glavni sedež vseh francoskih prostozidarjev. Vlada seveda jim gre na roko. Prej so vpili, koliko milonov znaša cerkveno premoženje na Francoskem, sedaj bodo pa za nekaj tisočev prodajali cerkve. — Našim liberalnim listom se kar sline cede, da bi tudi pri nas napravili podobno, ker bi tudi radi cerkve kjer se časti Bog, spremenili v plesišča in zborovališča, kjer bi se častil hudič.

KMEČKA VSTAJA V RUMUNJI

Po celi Rumuniji so izbruhnili veliki kmečki upori in nemiri, zatiran rumunski kmet se vzdiga izpod težkega bremena judovskega in veleposestniškega nasilja. Začela se je ta kmečka vojska v severnem delu dežele od avstriji, meji in nakrat se je razširil kmečki punt po celi deželi. Ti kmečki upori po Rumuniji nas spominjajo na one čase, ki so še živo zapisani v zgodovini slovenskega kmeta, ko so se ubogi slovenski tlačani vzdigovali zoper svoje zatiralce, graščake, ko so se zbirale čete slovenskih kmetov v boj za staro pravdo. Judovske pijavke so onj zatirali, proti katerim se vzdiguje rumunski kmet. Judje so se polastili po celi Rumuniji vseh večjih posestev, akoravno je pred leti rumunska zbornica prepovedala Judom kupovati kmečka posestva. Toda judovski sleparji so znali oslepariti tudi državne zakone. Nakupovali so zemljišča in sicer tako, da so javili oblastem imena kristjanov, da so si pod njihovim imenom pridobili ogromna posestva. Seveda jih oblast ni mogla prijeti, ker jih je imela le za naletnike posestev, dočim so bili pravi posestniki. S takim sredstvi so spravili počasi rumunskega kmeta popolnoma pod svojo oduhuško oblast. Ko so oropali kmeta za posestvo, so mu ga dajali v najem in so zahtevali od njega visoko naletnino, posojevali so kmetu denar na oduhuške obresti, v svoje roke so spravili vso trgovino s poljedelskimi pridelki in so povzročili tako, da so obubožale cele vasi, da je bil

rumunski kmet judovski tlačan in suženj, in da ni živel boljše kot živina. Ni čuda torej, da je vskipela tudi potrpežljivemu rumunskemu kmetu kri in da se je uprl takemu nasilstvu krivonosih Abrahamovih potomcev. Mirno so zahtevali kmetie od Judov, naj znižajo najemnino zemljišč. Poslali so k nekemu judovskemu veleposestniku odposlanstvo kmetov, ki ga je prosilo, naj zniža oduhuško najemnino. Jud je pa ustrelil voditelja kmečkega odposlanstva, da se je zgrudil pred njim. To je bil neposredni povod, da se je začel kmečki punt. Po bliskovo se je raznesla po celi deželi ta vest, da je Jud ustrelil kmeta in naenkrat je bilo vse kmečko ljudstvo na nogah, da se maščuje za nedolžno prelito kmečko kri, da maščuje neštete krivice, katere je užival od leta do leta rumunski kmet za plačilo od judovskih veleposestnikov.

Po celi deželi so mučile in izzemale judovske pijavke rumunskega kmeta, povsod je bil kmet hlapec judovskega posestnika. Jud pa gospod, ki je zahteval od kmeta brezobzirno pokorščino. Lahko nam je torej umevno, da se je kmečki punt tako hitro razširil po celi deželi. V največjem trpljenju in nezadovoljstvu je pričakovalo ljudstvo ugodne prilike, da se otrese težkega jarma judovskega. In to priliko so dali Judi sami. — Kmetje se združujejo v čete, strast in maščevanje jih razvema, da korakajo k nepremišljenim dejanjem. Povsod plenijo in ropajo judovska posestva požigajo njihove domove, žganjarne in trgovine. Za krivice se hočejo maščevati! Čez 30.000 kmetov se je združilo, da oblega glavno mesto Moldave Jasi, središče judovskih oduhuhov. Trgovci so zaprli svoje trgovine, celo mesto trepetalo pred kmečko vojsko. Vojaška posadka v mestu je preslaba, da bi se ubranila taki moči, ki se je združila za boj proti nasilstvu. Več manjših mest oblegajo kmečke čete, ki jih le težko zadržujejo vojaške sile. V srce se morajo smiliti človeku te izstradane postave, katere so ljudje tako dolgo izžemali, da je zavrela v njih vroča kri, ki ne morejo na zelo rodovitni moldavski zemlji niti sebe in svojecev preživeti, ker jih odira judovski bogataš. Ni čuda torej, da se ustavljajo celo rumunski vojaki, da bi branili Jude in morili uboge kmete. Težko je sinovom rumunskih kmetov, ki služijo v vojaki, streljati v čete svojecev, zatiranih, in braniti Jude, od katerih vedo, da jih bodo odirali celo njihovo življenje, ko bodo prišli od vajakov. In čeravno je rumunski vojak vedno pokoren, vendar se je bati sedaj, da ne zavre tudi v vojaških četah kmečka kri in da ne odreče pokorščine v boju zoper kmeta. — Velik strah je napravila kmečka vstaja v vrstah judovskih oduhuhov in boč se sedaj za svojo kožo in imetje. Čez 7000 teh izraelskih oduhuhov je pribežalo čez mejo na Avstrijsko, da zavarujejo svojo kožo pred kmečkim orožjem. Na vse kraje se obračajo in prosijo za pomoč, kakor bi bili največje pomoči potrebni. Judovske časopisje, ki e odobravaljo početje francoske vlade, ko je ukradla cerkvi milijone in izgnila iz dežele svoje najboljše sinove kot bebrače, sedaj vpije na vse pretege, roti zemljo in nebo ter s svojimi lažmi izkuša pregovoriti avstrijsko, angleško in francosko vlado, naj pri rumunski vladi posredujejo za pomoč proti ubogim Judom. Mi jim pa povemo, da je krivo cele kmečke vsta'e edinole oduhuštvo Judov in zatiranje ubogih kmečkih trpinov. Na njihovi vesti leži vsa kmečka kri, ki je bila prelita dosedaj v teh uporih. — Iz rumunskega kmečkega upora pa spoznamo, da je za vsako deželo nesreča in poguba — judovsko prebivalstvo. Kjer ima prosto roko — povsod izžema ljudstvo z oduhuštvom. To je pokazala Rusija in njeni upori proti Judom, to nam kaže sedaj tudi Rumunija.

RUSIJA.

Ruska duma še vedno zboruje. Vlada se je ne upa razpustiti brez pravega vzroka, ker se boji novih nemirov. Zato je prišlo vladi jako po volji, ko se je v pretečenem tednu podrl strop v tavrski palači, kjer je zboroval državni zbor. Govorilo se je, da je imela pri tem svojo roko vlada, da bi imela s tem vzrok razpustiti dumo. Na strop so namreč znosili razne težke stroje in druge reči, in ker je bil strop že itak slab, se je pod to težo podrł. Toda svojega namena tudi sedaj ni dosegla ruska vlada. Duma se je preselila v dvorano plemiškega zemstva in tam sedaj zboruje dalje. Ministrski predsednik Stolypin je prebral vladno izjavo. Vlada v tej izjavi obljubljuje razne preosnove na vseh poljih. Obljubljuje polagoma ustvariti iz Rusije ustavno državo po zgledu drugih evropskih držav. Nadalje pravi izjava, da hoče vlada rešiti tudi kmečko vprašanje, in sicer bo začela s tem, da bo razdelila med kmete več državnih in carjevih posestev. Potem obljubljuje vlada, da hoče čuvati predvsem pravoslavno vero v Rusiji, kajti moč in slava Rusije je le v pravoslavju. Toda pri tem hoče varovati tudi pravice drugih veroizpovedanj. Nadalje bo vlada preosnovala upravo mest in zemstev, policijo in kazensko-pravni red. Kar se tiče delavstva, bo vlada sicer ščitila delavstvo, toda varovala bo družbo pred izgredi in upori. Vlada bo uvedla delavsko zavarovanje, prepovedala nočno delo za delavke in otroke ter skrajšala delavni čas. Preosnovala bo tudi ljudsko šolstvo, srednje in visoke šole. Zato se obrača vlada na dumo s prošnjo, naj nujnim potom reši proračun, da bo mogoče izvesti vse te napovedane preosnove. Vlada bo delala z vsemi svojimi močmi na to, da se velika Rusija preosnuje in pamiri. — Večina državnega zbora je sprejela vladno izjavo molče na znanje. Ljudski poslanci se sicer strinjajo s temi preosnovami, toda malo zaupajo vladi, če misli resno na to. Zdi se jim, da obljubljuje vlada zato, da bi s tem pridobila potanje, da bi sprejeli vladni proračun, ker potrebuje vlada veliko denarja. Pa misli vlada le slepiti ljudske zastopnike v ljudstvo, se bo zelo opekla. Rusko ljudstvo čakuje boljše bodočnosti, kakor jo je imelo sedaj, in le tem potom si bo pridobila vladno upanje ljudstva, ako bo v resnici izvršila kaj za izboljšanje ljudskega blagostanja.

Listek.

Vstajenje.

(Velikonočna slika. — Marijan.)

Vse je dihala novo življenje. Travniki so levali v svež zelen žamet, po njivah so stale v pomladnem vetru prve bilke, kakor bi se bale preranega rojstva. V plotovih bahal s svojim svetlorumenim cvetjem in zavidalno ga je sadno drevje, ki je še žalostno v prvem brstju brez cvetnakita. Po vrtovih so kukali iz tal že d zvončki in podleski, izpod grmov so smehljale mimogredočemu popotniku vipo bregeh so žarele trobentice, vesele in zadovoljnosti: Velika noč . . .

Kes, Veliko soboto je bilo popoludne. Iz tovarne, ki je stala v dolini ob vodi, so se vsuli delavci. Delo pred prazniki je bilo končano, in ker je bilo konec tedna, so dobili plačo in vsak povrhu še malo nagrado za piruhe. Večina jih je hitela domov — mudilo se jim je k vstajenju — drugi pa se niso brigali zanje in so krenili v bližnjo gostilno. Ob

cesti je bliščala, ponosna in bela, in ob sobotih je bila posebno vabljiva.

Mrakov Tine je obstal pred krčmo; pomisljal je, ali bi šel ali ne.

»No, Tine, kaj ti je, da pomišljaš? Zdaj je ura, ko imaš; ko ne boš imel, boš delal... Kar z nami in ne glej, kakor mila Jera!« Tako je klicala za njim gruča tovarišev s praga.

»Ali tudi danes?« je vprašal Tine preplašeno. »Pomislite, ljudje. Velika sobota je, ne vem, če se spodobi...«

»Hahaha! Kaj si postal svetnik, da nam boš dajal nauke? Svetnik, svetnik, pa kakšen!... Pojdi, Tine, bo veselo!«

»Ne, danes res ne!... Pa bi morda še šel, pa se bojim Mastka. Saj vam je znano, da mi je napovedal najhujše, če mu ne vrnem...«

»Hoho, bo že počakal, če hoče! Kaj naj ti pa vzame?... Ali res ne greš? Pojdi, saj boš tako pil...«

»Ne smem!«
Zasmeljali so se mu odurno in drug za drugim izginjali čez prag.

Tine je bil danes trden, ni se dal omajati. Sam je odšel dalje po cesti. Tako čudno mu je bilo pri srcu. Sam ni vedel, kaj mu je, a svojo izpremembo je čutil dobro.

»Torej tudi danes? Ne, tega ne! Ne spodobi se...«

Zakaj ravno danes ne? Kaj mu je vnovič oživela v duši vera, ki jo je med malopridno družbo že skoro popolnoma izgubil? In zopet je premišljeval: »Ne, danes ne!... Dnevi sami opominjajo človeka k zatajevanju; k premišljevanju ga vabijo v samotno in mu govoriijo z veliko silo... Sicer pa, Tine, roko na srce!... Ali nisi bil doslej ravno tak, kakor ti-le malovredneži, pijanci, zapravljivci?... Ali nisi tudi ti zapravljval krvavo zasluženi denarcev in popival z njimi cele noči?...«

Da, Mrakov Tine je bil globoko zašel. Bil je dober, a družba ga je spravila med se in pogrezal se je čedalje globlje. Ni se brigal za ženo in otroke, ki so stradali, umazani in raztrgani. Iz vseh kotov je gledala doma revščina, on pa je popival in zapravljval. Kar je čez teden zaslužil v tovarni, vse je šlo v soboto in nedeljo. Med pijanci je bilo tako lepo in zabavno. Žena je prihajala ob nedeljah od jutranje maše in vselej se zlokala, ko ga je zagledala. Začela je s prošnjami, a prijele se ga niso... Navada je železna srajca.

Zakaj ravno danes ne?

Zamišljen je stopal Tine dalje. Ozrl se je okrog sebe: Povsod novo življenje, polno prazničnosti in dobre, trdne volje. Tinetu se je zazdelo dosedanje življenje še grje, še bolj umazano. Oh, in to, ki ga je dihala narava, je bilo tako sveže, tako čisto, da bi se ga človek nasrkal in potem živel ob njem! Vest se mu je oglasila: »Daj, Tine, zapusti starega človeka, in lahko ti bo pri srcu! O, potem bo raj doma... Žena bo srečna in vesela ob tvoji strani, in otroci se ne bodo odkikali od tebe...« Ni se opravičeval Tine pred svojo vestjo; žal mu je bilo, žal iz srca dosedanjega neplodovitega življenja.

Spomnil se je praznikov. Žalostni bodo. Ne bo pri hiši kolača in blagoslovljenega mesa in rdečih piruhov. Lani je bilo vsaj za spomin, letos bo miza prazna... Zakaj?... Tine je vzdihnil: »Sam sem kriv... Čemu sem razsopal?... Malopridna družba, ki ne veruje ne v Boga, ne v nebesa, ne v pekel, mi je bila več, kakor lačna družina... Jojmene, kako žalostno!« In v ušesih so mu zazvenele vse besede, ki mu jih je tolikrat govorila žena. Zdaj je občutil njihovo moč. »Dobro, bodi za pokoro, če ne bo letos žegna pri hiši; drugo leto mora biti drugače!...«

V žepu je tiščal petnajst krvavo zasluženi goldinarjev, ki bi se zanje marsikaj lahko kupilo za praznike, a kaj? Saj niso bili nje-

govji. Skopl, oderuški Mastek ga je zgrabil oni teden vpricho ljudi kar na cesti, naj mu plača, kar mu je dolžan, in mu zaprelil z najhujšim, če mu ne vrne še pred prazniki. To je bilo lepo posojilo: Posodil mu je bil še pred leti petdeset goldinarjev in Tine mu je moral dati od njih vsak mesec po en goldinar obresti. In zdaj zahteva, naj mu plača tudi glavnico. Kako? Petnajst goldinarjev je prenal, in še od teh mora nekaj ostati pri hiši. — Mastek naj torej še malo počaka, bo že uobil! Kakšna sila mu je, stiskaču oderuš kemu?

Razsrdil se je Tine nad oderuhom; pa tudi tukaj se je nazadnje spoznal krivega, kajti notranji glas mu je očital: »Zakaj si bil pa vzal pod takimi pogoji, saj si vedel, da boš težko plačeval...«

Pred vasjo je stal križ. Odgrnjen je bil, in pobožna roka je bila pripela k Zveličarjevim nogam svež venec prvega cvetja. Tine se je odkril po dolgem zopet enkrat pred krizem; tudi tega ga je bila odvadila malopridna družba. Mehko mu je bilo pri srcu, ko se je ozrl v Zveličarja, in vzdihnil je: »Zveličar, ali bi me sprejel zopet za svojega? Mnogo sem zagrešil, a ne zavrzi me!« In Tinetu se je zazdelo, kakor da se je Kristus razvedrilo žalostno, s trnjem kronano čelo, in da so se ustnice zgenile... .

Vstopil je v hišo. Pravzaprav ni bila hiša, ampak raztrgana bajta. Zeni Minki je zazarelo veselje z obraza, ko ga je zagledala. Likala je perilo.

»O, kaj si že doma? Si pa hiter!« Čudno se ji je zdelo, ker je navadno Tine prihajal pozno v noč.

»Šel bom k vstajenju... Ali je kaka sveža srajca?«

Minki je obstal likalnik. Kaj takega ni pričakovala. On, ki je le redko hodil k maši, ki je z največjo malomarnostjo spolnoval svoje verske dolžnosti, pojde k vstajenju? Ali ga je obiskala božja milost?

»Seveda je!... Pravkar sem ti jo zlikala.«

»No, prav!... Veš, morda dobim Mastka, da ga poprosim, naj počaka še malo. Danes sem prinesel petnajst goldinarjev. Za piruhe so nam v tovarni nekoliko navrgli. Pomisli, Minka, kako bogati bi bili zdaj v praznikih... Pa Mastek bo pritiskal, in vem, da mu bom moral dati vsaj nekaj... Na, tu imaš petak, saj vem, da nimaš nič. Za jutri naj bo, da se bo poznalo, da je Velika noč...«

Tako ga še ni čula govoriti. Glas mu je bil mehak, poln kesanja. Kaj je to?... Ni si znala razložiti izpremembe, ki jo je videla na Tinetu. Vesela mu je pogledala v obraz in vzela petak.

»Danes si pa priden, Tine!«

V sobo so prihiteli otroci; troje kuštravih, umazanih obrazkov mu je pogledalo v oči...

»Ata, pri Boštjančku imajo vse polno piruhov — dva peharja... Tako so lepo rdeči in pisani... Naša mama jih pa nič nočejo skuhati.«

Tine se je žalostno nasmehnil.

»Prosrite jo, morda jih bo... O, seveda jih bo!...«

Božal jih je in se jim smehljaj. Videl je, kako jim hrepenijo žive oči po velikonočnem veselju, kako ga zahtevajo od njega, pa jim ga ne more dati. Revščina... a revščina, ki jo je zakrivil sam. Pač bi jim lahko dal velikonočnega veselja v obilni meri, če bi bil čez leto pameten. V novih oblekah, svetlih čevljičkih bi stali zdaj pred njim, in ne kuštravi in umazani. Zasmilili so se Tinetu... In seboj bi jih lahko vzela k vstajenju in stopali bi ob njegovi strani z velikonočnim veseljem v očeh... Moji so ti živo-rdeči obrazki, bi lahko rekel ljudem, ki bi jih srečeval po cesti.

Političen pregled.

KOROŠKO.

Kandidat za Koroški slovenski okraj je Grafenauer. Pretekli teden je priredil skupno z dr. Brejcem dva volivna shoda v Podljubelju in na Kočuh. Še ni dolgo, kar so koroški Nemci in nemčurji razbili ravno v tem kraju slovenski shod, toda sedaj si tega niso upali in oba shoda sta izvrstno uspela. Kandidat Grafenauer je znan kot izvrsten govornik in odkritosrčno je bil povsod pozdravljen. Sedaj se bodo vsak teden vršili shodi.

ŠTAJERSKO.

Na Štajerskem je začelo bujno cveteti politično hinavstvo. »Slovenska kmečka zveza« pridno prireja shode in je postavila dosedaj že pet kandidatov. Kmeta Pišek in Rožkar prirejata vsak v svojem volivnem okraju prdno shode in kmetije ju navdušeno pozdravljajo, da ni dvomiti o njih izvolitvi. Dalje je proglašala »Zveza« v kozjanskem okraju za kandidata dr. Korošca, ki je našim bravcem gotovo že znan. Na kranjski meji v Brežicah in Trbovljah bo kandidiral dr. Benkovič, odvetnik v Brežicah, katerega je »Zveza« postavila na volivnem shodu v Laškem trgu. Njegov liberalni protikandidat je Roš, trboveljski župan, ki se prilizuje vsem, Slovencem, Nemcem in socialnim demokratom, da bi zlezal na poslanski stolček. Dr. Benkovič je Kranjec iz znane spoštovane rodbine Benkovič iz Kamnika.

Najbolj zanimiv je na volivni boj v celjski okolici. Narodna liberalna stranka je sklicala velik volivni shod v Začec. Ker se glavni liberalci na vabila niti podpisali niso, je prišlo veliko kmetov na shod. Za liberalnega kandidata je bil proglašen kmet Roblek. Pri tej priliki se je pokazalo vse hinavstvo liberalne stranke. Vstal je neki kmet in zahteval, da mora biti kandidat tudi odločen katoličan in dobro veren človek. In še več drugih je ravno to zahtevalo. To je kandidat Roblek tudi slovesno obljubil. Nobeden izmed liberalnih generalov ni ugovarjal in vendar so to isti ljudje, ki zahtevajo, da se loči cerkev od države, da se prezanjajo duhovni in zaprejo cerkve kakor na Francoskem, to so isti ljudje, ki zahtevajo razporoko in svobodno šolo. Proč s takimi hinavci. Kandidat Roblek je morebiti res sam še tako omejen, da ne ve za zahteve liberalcev, ker je liberalni kandidat in vendar povdarja katoliško vero.

Pravi značaj štajerskih liberalcev se je pa pokazal takoj potem pri shodu »Kmečke zveze« v Celju. Zbralo se je okolu 1200 mož in za kandidata je bil proglašen dr. Povalej, veleposestnik iz Št. Jurja ob južni železnici. To se je godilo v prvem nadstropju Narodnega doma. Spodaj v gostilniških prostorih so se pa zbrali liberalci ravno isti, ki so bili na žalskem shodu. Ko so kmetje zborovali, so skušali zborovanje motiti na vsak način z vpitjem in tuljenjem. Še huje je pa bilo, ko so kmetije odhajali. Ni je psovke, ki bi je kmetije ne slišali od liberalcev. Še najlepše so bile »farški podrepnik in farške riti.« Tu so pokazali liberalci pravo barvo.

Kako je pa vendar to, da je bilo na liberalnem shodu toliko ljudi, okolu 600, bo marsikdo vprašal in da jim ni nobeden povedal, da so liberalci hinavci, če pravijo, da so dobri katoličani. To je tako. Na Štajerskem so so še le letos ločili in liberalci sedaj prvič nastopajo pri volitvah. Zato jih ljudje tudi ne poznajo. Pri nas že davno vemo, da so liberalci pred vsakimi volitvami »neodvisni kmetje« in tako pobožni, da se je bati, da bodo vse

podplate strgali po božjih potih. Seveda vse to pa le zato, da bi dobili kmečke volivce na svojo stran, ker kmet se povsod trdno drži vere svojih starišev. Kadar so sami med seboj pa pokažejo svojo barvo. Mi le želimo, da bi štajerski kmetje v kratkem spoznali to liberalno hinavščino, kakor smo jo pri nas in potem bodo pokazali 14. maja svoje zaupanje stranki, ki bo edina zmožna in vredna zastopati kmečke koristi.

KOČEVJE.

Iz Kočevja se sliši, da bo ondi kmečka zveza (nemška) kandidirala profesorja Obergfelerja. Liberalni kandidat bo pa knez Auerperg. Dosedaj pravijo, da je ta knez precej gospodaril po Kočevskem, sedaj mu bodo pa Kočevci odpovedali pokorščino. Volivni shodi se bodo vršili prihodnje dni.

GORIŠKO.

Deželni zbor ni sprejel volivne dolžnosti. Za volivno dolžnost so glasovali naši poslanci in katoliški Lahi, nasproti pa slovenski in laški liberalci. Peter Laharnar, naš kandidat za Kras, je priredil že več shodov, ki so bili vsi dobro obiskani. Kmetje so odločno zani, ker jim je dobro znan, ko je bil na Krasu okrajni glavar. Sedaj bo pustil državno službo in se bo stalno naselil na Krasu.

FRANCOSKO.

Francoski prostozidarji so zložili precej denarja, da pokupijo katoličanom oropana cerkvena poslopja; na ta način so dobili v Parizu v svojo last franciškanski samostan in tudi cerkev, ki jo bodo izpremenili v zborovalnico in v glavni sedež vseh francoskih prostozidarjev. Vlada seveda jim gre na roko. Prej so vpili, koliko milonov znaša cerkveno premoženje na Francoskem, sedaj bodo pa za nekaj tisočev prodajali cerkve. — Našim liberalnim listom se kar sline cede, da bi tudi pri nas napravili podobno, ker bi tudi radi cerkve kjer se časti Bog, spremenili v plesišča in zborovališča kjer bi se častili hudiči.

KMEČKA VSTAJA V RUMUNIJI

Po celi Rumuniji so izbruhnili veliki kmečki upori in nemiri, zatiran rumunski kmet se vzdiga izpod težkega bremena judovskega in veleposestniškega nasilja. Začela se je ta kmečka vojska v severnem delu dežele ob avstriji, meji in nakrat se je razširil kmečki punt po celi deželi. Ti kmečki upori po Rumuniji nas spominjajo na one čase, ki so še živo zapisani v zgodovini slovenskega kmeta, ko so se ubogi slovenski tlačani vzdigovali zoper svoje zatiralce, graščake, ko so se zbirale čete slovenskih kmetov v boj za staro pravdo. Judovske pijavke so oni zatirali, proti katerim se vzdiguje rumunski kmet. Judje so se polastili po celi Rumuniji vseh večjih posestev, akoravno je pred leti rumunska zbornica prepovedala Judom kupovati kmečka posestva. Toda judovski sleparji so znali oslepariti tudi državne zakone. Nakupovali so zemljišča in sicer tako, da so javili oblastem imena kristjanov, da so si pod njihovim imenom pridobili ogromna posestva. Seveda jih oblast ni mogla prijeti, ker jih je imela le za najemnike posestev, dočim so bili pravi posestniki. S takimi sredstvi so spravili počasi rumunskega kmeta popolnoma pod svojo oduhuško oblast. Ko so oropali kmeta za posestvo, so mu ga dajali v najem in so zahtevali od njega visoko najemnino, posojevali so kmetu denar na oduhuške obresti, v svoje roke so spravili vso trgovino s poljedelskimi pridelki in so povzročili tako, da so ubožale cele vasi, da je bil

rumunski kmet judovski tlačan in suženj, in da ni živel boljše kot živina. Ni čuda torej, da je vskipela tudi potrpežljivemu rumunskemu kmetu kri in da se je uprl takemu nasilstvu krivonosih Abrahamovih potomcev. Mirno so zahtevali kmetie od Judov, naj znižajo najemnino zemljišč. Poslali so k nekemu judovskemu veleposestniku odposlanstvo kmetov, ki ga je prosilo, naj zniža oduhuško najemnino. Jud je pa ustrelil voditelja kmečkega odposlanstva, da se je zgrudil pred njim. To je bil neposredni povod, da se je začel kmečki punt. Po bliskovo se je raznesla po celi deželi ta vest, da je Jud ustrelil kmeta in naenkrat je bilo vse kmečko ljudstvo na nogah, da se maščuje za nedolžno prelito kmečko kri, da maščuje neštete krivice, katere je užival od leta do leta rumunski kmet za plačilo od judovskih veleposestnikov.

Po celi deželi so mučile in izzemale judovske pijavke rumunskega kmeta, povsod je bil kmet hlapec judovskega posestnika, Jud pa gospod, ki je zahteval od kmeta brezobzirno pokorščino. Lahko nam je torej umevno, da se je kmečki punt tako hitro razširil po celi deželi. V največjem trpljenju in nezadovoljstvu je pričakovalo ljudstvo ugodne prilike, da se otrese težkega jarma judovskega. In to priliko so dali Judi sami. — Kmetje se združujejo v čete, strast in maščevanje jih razvne, da korakajo k nepremišljenim dejanjem. Povsod plenijo in ropajo judovska posestva, požigajo njihove domove, žganjarne in trgovine. Za krivice se hočejo maščevati! Čez 30.000 kmetov se je združilo, da oblega glavno mesto Moldave Jasi, središče judovskih oduhuhov. Trgovci so zaprli svoje trgovine, celo mesto trepetalo pred kmečko vojsko. Vojaška posadka v mestu je preslaba, da bi se ubranila taki moči, ki se je združila za boj proti nasilstvu. Več manjših mest oblegajo kmečke čete, ki jih le težko zadržujejo vojaške sile. V srce se morajo smiliti človeku, ki je izstradan postave, katere so judje tako dolgo izzemali, da je zavrela v njih vroča kri, ki ne morejo na zelo rodovitni moldavski zemlji niti sebe in svojecev preživeti, ker jih odira judovski bogataš. Ni čuda torej, da se ustavi celo rumunski vojak, da bi branil Jude in moril uboge kmete. Težko je sinovom rumunskih kmetov, ki služijo v vojakih, strežnikih in v čete svojecev, zatiranih, in braniti Jude, katerih vedo, da jih bodo odirali celo njihovo življenje, ko bodo prišli od vojakov. In ravno je rumunski vojak vedno pokoren, vendar se je bati sedaj, da ne zavre tudi v vojskih četah kmečka kri in da ne odreče pokorščine v boju zoper kmeta. — Velik strah je pravila kmečka vstaja v vrstah judovskih oduhuhov in boje se sedaj za svojo kožo imetje. Čez 7000 teh izraelskih oduhuhov pribežalo čez mejo na Avstrijsko, da zavzamejo svojo kožo pred kmečkim orožjem, vse kraje se obračajo in prosijo za pomoč, kor bi bili največje pomoči potrebni. Judsko časopisje, ki je odobravalo početje francoske vlade, ko je ukradla cerkvi milijone in gnala iz dežele svoje najboljše sinove kot račje, sedaj vpije na vse pretege, roti zemljo, nebo ter s svojimi lažmi izkuša pregovoriti avstrijsko angleško in francosko vlado, da pri rumunski vladi posredujejo za pomoč ubogim Judom. Mi jim pa povemo, da je to v celce kmečke vstaje edinole oduhuštvo Judov in zatiranje ubogih kmečkih trpinov. Na njihovi vesti leži vsa kmečka kri, ki je bila prelita dosedaj v teh uporih. — Iz rumunskega kmečkega upora pa spoznamo, da je za vsako deželo nesreča in poguba — judovsko prebivalstvo. Kjer ima prosto roko — povsod izžema ljudstvo z oduhuštvom. To je pokazala Rusija in njeni upori proti Judom, to nam kaže sedaj tudi Rumunija.

RUSIJA.

Ruska дума še vedno zboruje. Vlada se je ne upa razpustiti brez pravega vzroka, ker se boji novih nemirov. Zato je prišlo vladi jako po volji, ko se je v pretečenem tednu podrl strop v tavrski palači, kjer je zboroval državni zbor. Govorilo se je, da je imela pri tem svojo roko vlada, da bi imela s tem vzrok razpustiti dumo. Na strop so namreč znosili razne težke stroje in druge reči, in ker je bil strop že itak slab, se je pod to težo podrl. Toda svojega namena tudi sedaj ni dosegla ruska vlada. Duma se je preselila v dvorano plemiškega zemstva in tam sedaj zboruje dalje. Ministrski predsednik Stolypin je prebral vladno izjavo. Vlada v tej izjavi obljubljuje razne preosnove na vseh poljih. Obljubljuje polagoma ustvariti iz Rusije ustavno državo po zgledu drugih evropskih držav. Nadalje pravi izjava, da hoče vlada rešiti tudi kmečko vprašanje, in sicer bo začela s tem, da bo razdelila med kmete več državnih in carjevih posestev. Potem obljubljuje vlada, da hoče čuvati predvsem pravoslavno vero v Rusiji, kajti moč in slava Rusije je le v pravoslavju. Toda pri tem hoče varovati tudi pravice drugih veroizpovedanj. Nadalje bo vlada preosnovala upravo mest in zemstev, policijo in kazensko-pravni red. Kar se tiče delavstva, bo vlada sicer štivila delavstvo, toda varovala bo družbo pred izgredi in upori. Vlada bo uvedla delavsko zavarovanje, prepovedala nočno delo za delavke in otroke ter skrajšala delavni čas. Preosnovala bo tudi ljudsko šolstvo, srednje in visoke šole. Zato se obrača vlada na dumo s prošnjo, naj nujnim potom reši proračun, da bo mogoče izvesti vse te napovedane preosnove. Vlada bode delala z vsemi svojimi močmi na to, da se velika Rusija preosnuje in pomiri. — Večina državnega zbora je sprejela vladno izjavo molče na znanje. Ljudski poslanci se sicer strinjajo s temi preosnovami, toda malo zaupajo vladi, če misli resno na to. Zdi se jim, da obljubljuje vlada zato, da bi s tem pridobila poslance, da bi sprejeli vladni proračun, ker potrebuje vlada veliko denarja. Če pa misli vlada le slepiti ljudske zastopnike in ljudstvo, se bo zelo opekla. Rusko ljudstvo pričakuje boljše bodočnosti, kakor jo je imelo doslej, in le tem potom si bo pridobila vlada zaupanje ljudstva, ako bo v resnici izvršila kaj za izboljšanje ljudskega blagostanja.

Listek.

Vstajenje.

(Velikonočna slika. — Marian.)

Vse je dihala novo življenje. Travniki so se odevali v svež zelen žamet, po njivah so trepetale v pomladnem vetru prve bilke, kakor bi se bale preranega rojstva. V plotovih se je bahal s svojim svetlorumenim cvetjem dren, in zavidalo ga je sadno drevje, ki je stalo še žalostno v prvem brstju brez cvetnega nakita. Po vrtovih so kukali iz tal že povsod zvončki in podleski, izpod grmov so se pa smehljale mimogredočemu popotniku vijolice, po bregih so žarele trobentice, vesele in polne zadovoljnosti: Velika noč...

Res, Veliko soboto je bilo popoldne. Iz tovarne, ki je stala v dolini ob vodi, so se vsuli delavci. Delo pred prazniki je bilo končano, in ker je bilo konec tedna, so dobili plačo in vsak povrhu še malo nagrado za piruhe. Večina jih je hitela domov — mudilo se jim je k vstajenju — drugi pa se niso brigali zanje in so krenili v bližnjo gostilno. Ob

cesti je bliščala, ponosna in bela, in ob sobotih je bila posebno vabljiva.

Mrakov Tine je obstal pred krčmo; pomišljal je, ali bi šel ali ne.

»No, Tine, kaj ti je, da pomišljaš? Zdaj je ura, ko imaš; ko ne boš imel, boš delal... Kar z nami in ne glej, kakor mila Jera!« Tako je klicala za njim gruča tovarišev s praga.

»Ali tudi danes?« je vprašal Tine preplašeno. »Pomislite, ljudje, Velika sobota je, ne vem, če se spodobi...«

»Hahaha! Kaj si postal svetnik, da nam boš dajal nauke? Svetnik, svetnik, pa kakšen!... Pojdi, Tine, bo veselo!«

»Ne, danes res ne!... Pa bi morda še šel, pa se bojim Mastka. Saj vam je znano, da mi je napovedal najhujše, če mu ne vrnem...«

»Hoho, bo že počakal, če hoče! Kaj naj ti pa vzame?... Ali res ne greš? Pojdi, saj boš tako pil...«

»Ne smem!«

Zasmejali so se mu odurno in drug za drugim izginjali čez prag.

Tine je bil danes trden, ni se dal omajati. Sam je odšel dalje po cesti. Tako čudno mu je bilo pri srcu. Sam ni vedel, kaj mu je, a svojo izpremembo je čutil dobro.

»Torej tudi danes? Ne, tega ne! Ne spodbodi se...«

Zakaj ravno danes ne? Kaj mu je vnovič oživela v duši vera, ki jo je med malopridno družbo že skoro popolnoma izgubil? In zopet je premišljeval: »Ne, danes ne!... Dnevi sami opominjajo človeka k zatajevanju; k premišljevanju ga vabijo v samoto in mu govorijo z veliko silo... Sicer pa, Tine, roko na srce!... Ali nisi bil doslej ravno tak, kakor ti-le malovredneži, pijanci, zapravljivci?... Ali nisi tudi ti zapravljaval krvavo zasluženih denarcev in popival ž njimi cele noči?...«

Da, Mrakov Tine je bil globoko začel. Bil je dober, a družba ga je spravila med se in pogrezal se je čedalje globlje. Ni se brigal za ženo in otroke, ki so stradali, umazani in raztrgani. Iz vseh kotov je gledala doma revščina, on pa je popival in zapravljaval. Kar je čez teden zaslužil v tovarni, vse je slo v soboto in nedeljo. Med pijanci je bilo tako lepo in zabavno. Žena je prihajala ob nedeljah od jutranje maše in vselej se zlokala, ko ga je zagledala. Začela je s prošnjami, a prijelo se ga niso... Navada je železna srajca.

Zakaj ravno danes ne?

Zamišljen je stopal Tine dalje. Ozrl se je okrog sebe: Povsod novo življenje, polno prazničnosti in dobre, trdne volje. Tinetu se je zazdelo dosedanje življenje še grje, še bolj umazano. Oh, in to, ki ga je dihala narava, je bilo tako sveže, tako čisto, da bi se ga človek nasrkal in potem živel ob njem! Vest se mu je oglasila: »Daj, Tine, zapusti starega človeka, in lahko ti bo pri srcu! O, potem bo raj doma... Žena bo srečna in vesela ob tvoji strani, in otroci se ne bodo odmikali od tebe...« Ni se opravičeval Tine pred svojo vestjo; žal mu je bilo, žal iz srca dosedanjega neplodovitega življenja.

Spomnil se je praznikov. Žalostni bodo. Ne bo pri hiši kolača in blagoslovljenega mesa in rdečih piruhov. Lani je bilo vsaj za spomin, letos bo miza prazna... Zakaj?... Tine je vzdihnil: »Sam sem kriv... Čemu sem razsipel?... Malopridna družba, ki ne veruje ne v Boga, ne v nebesa, ne v pekel, mi je bila več, kakor lačna družina... Jojmene, kako žalostno!« In v ušesih so mu zazvenele vse besede, ki mu jih je tolikrat govorila žena. Zdaj je občutil njihovo moč. »Dobro, bodi za pokoro, če ne bo letos žegna pri hiši; drugo leto mora biti drugače!...«

V žepu je tiščal petnajst krvavo zasluženih goldinarjev, ki bi se zanje marsikaj lahko kupilo za praznike, a kaj? Saj niso bili nje-

govni. Skopi, oderuški Mastek ga je zgrabil oni teden vpricho ljudi kar na cesti, naj mu plača, kar mu je dolžan, in mu zapretel z najhujšim, če mu ne vrne še pred prazniki. To je bilo lepo posojilo: Posodil mu je bil še pred leti petdeset goldinarjev in Tine mu je moral dati od njih vsak mesec po en goldinar obresti. In zdaj zahteva, naj mu plača tudi glavnico. Kako? Petnajst goldinarjev je preinalo, in še od teh mora nekaj ostati pri hiši. — Mastek naj torej še malo počaka, bo že oobil! Kakšna sila mu je, stiskaču oderuš-kemu?

Razsrdil se je Tine nad oderuhom; pa tudi tukaj se je nazadnje spoznal krivega, kajti notranji glas mu je očital: »Zakaj si bil pa vzel pod takimi pogoji, saj si vedel, da boš težko plačeval...«

Pred vasjo je stal križ. Odgrnjen je bil, in pobožna roka je bila pripela k Zveličarjevim nogam svež venec prvega cvetja. Tine se je odkril po dolgem zopet enkrat pred križem; tudi tega ga je bila odvadila malopridna družba. Mehko mu je bilo pri srcu, ko se je ozrl v Zveličarja, in vzdihnil je: »Zveličar, ali bi me sprejel zopet za svojega? Mnogo sem zagrešil, a ne zavrzl me!« In Tinetu se je zazdelo, kakor da se je Kristusu razvedrilo žalostno, s trnjem kronano čelo, in da so se ustnice zgenile...

Vstopil je v hišo. Pravzaprav ni bila hiša, ampak raztrgana bajta. Zeni Minki je zažarelo veselje z obraza, ko ga je zagledala. Likala je perilo.

»O, kaj si že doma? Si pa hiter!« Čudno se ji je zdelo, ker je navadno Tine prihajal pozno v noč.

»Šel bom k vstajenju... Ali je kaka sveža srajca?«

Minki je obstal likalnik. Kaj takega ni pričakovala. On, ki je le redko hodil k maši, ki je z največjo malomarnostjo spolnoval svoje verske dolžnosti, pojde k vstajenju? Ali ga je obiskala božja milost?

»Seveda je!... Pravkar sem ti jo zlikala.«

»No, prav!... Veš, morda dobim Mastka, da ga poprosim, naj počaka še malo. Danes sem prinesel petnajst goldinarjev. Za piruhe so nam v tovarni nekoliko navrgli. Pomisli, Minka, kako bogati bi bili zdaj v praznikih... Pa Mastek bo pritiskal, in vem, da mu bom moral dati vsaj nekaj... Na, tu imaš petak, saj vem, da nimaš nič. Za jutri naj bo, da se bo poznalo, da je Velika noč...«

Tako ga še ni čula govoriti. Glas mu je bil mehak, poln kesanja. Kaj je to?... Ni si znala razložiti izpremembe, ki jo je videla na Tinetu. Vesela mu je pogledala v obraz in vzela petak.

»Danes si pa priden, Tine!«

V sobo so prihiteli otroci; troje kuštravih, umazanih obrazkov mu je pogledalo v oči...

»Ata, pri Boštjančku imajo vse polno piruhov — dva peharja... Tako so lepo rdeči in pisani... Naša mama jih pa nič nočejo skuhati.«

Tine se je žalostno nasmehnil.

»Prosrite jo, morda jih bo... O, seveda jih bo!...«

Božal jih je in se jim smehljaval. Videl je, kako jim hrepenijo žive oči po velikonočnem veselju, kako ga zahtevajo od njega, pa jim ga ne more dati. Revščina... a revščina, ki jo je zakrivil sam. Pač bi jim lahko dal velikonočnega veselja v obilni meri, če bi bil čez leto pameten. V novih oblekah, svetlih čevljkah bi stali zdaj pred njim, in ne kuštravi in umazani. Zasmilili so se Tinetu... In seboj bi jih lahko vzel k vstajenju in stopali bi ob njegovi strani v velikonočnim veseljem v očeh... Moji so ti živo-rdeči obrazki, bi lahko rekel ljudem, ki bi jih srečeval po cesti.

A komu naj jih pokaže zdaj? Sram je njega, ko jih gleda. — Zazeblo ga je pri srcu: Zamujeno!... Ne dá se prekreniti... Drugo leto mora biti drugače!...

»Tine, kar brž se opravi, če misliš, da ne zamudiš,« ga je silila Minka. »Tudi jaz bi šla rada, pa ne utegnem. Saj vidiš, da je še vse narobe.«

»Ata, ali greste k vstajenju?... Dajte, gremo z vami, tako lepo bo,« so vsikali proseče otroci.

»Ne, letos ne... Taki ne morete iti. Kaj bi rekli ljudje!... Drugo leto vas vzamem seboj, ko boste novi in snažni!« Tine je bil še bolj žalosten in komaj jih je potolažil.

Ko je bil opravljen, je pristopila k njemu Minka. Ljubezen ji je gledala iz oči, ljubezen skrbne, pobožne žene. Zdel se ji je pripraven trenutek, saj je bil Tine danes tako dober in mehak, dovteten za vse. Že tolikrat ga je prosila, prosila s solzami v očeh, pa vselej je zamrmral nad njo in ji hladno odbil prošnjo.

»Tine, saj veš kaj mislim... Stopi, stopi k spovedi!... Pomisli, velik praznik je jutri, in ne bo prišel nad hišo božji blagoslov, če me ne uslišiš!... In vedi, da mora priti vstajenje tudi k nam... Par let že nisi bil, in strah me obide, kadar se spominj... Tine, zato je tako!... Ali boš šel?...«

Nič ni odgovoril Tine. Ustnice so se mu nalahko stresle, kakor za jok. Molče je odšel po klancu. V ušesih pa so mu zvenele besede Minkine:

»Vedi, da mora vstajenje priti tudi k nam... Tine, vidiš, zato je tako!...«

Migljale so po cerkvi luči, orglje so bučale, izpred božjega groba se je dvigalo kadijo, zunaj so pokali topiči, ljudem je gorelo z obrazov velikonočno veselje...

»Aleluja!... Vstal je...«
Tine je stal pred velikimi vrati in čakal, da pride procesija iz cerkve. Naenkrat ga potreplje zadaj po rami možka roka. Bil je Mastek. Tine se je ozrl in prebledel.

»Tine, ali bi imel čas po vstajenju?«
»Kaj je?«
»Malo bi prišel k meni.«
»Čas bi imel, pa...«
»Ali greš kam drugam?«
»K spovedi sem mislil...«

Mastek ga je pogledal debelo in se začudil.

»Kaj, ti tudi?... Lepo, no! Le pojdi, le! Ko opraviš, pa se oglasi!... Danes jih ne bo mnogo. Veš, pa gotovo!«
»Dobro, pridem!«

»Kaj ima neki?« je premišljeval Tine, ko je Mastek odšel zopet nazaj v gručo starih možakarjev. »Če bi imel kaj navadnega, bi bil lahko zdaj povedal... Tudi zadnjič me je terjkal kar na cesti... Kako se je skupuh začudil, ko sem mu povedal svojo prvo pot... Za slabega me ima, pa je sam najbrž slabši... Ne, Mastek, motiš se nad menoj!... Ali nimam pravice do vstajenja tudi jaz?...«

Vpognil je koleno. Mimo je šla duhovščina z Najsvetejšim. Koliko časa Tine ni molil, a zdaj je molil z zaupanjem... Stopil je s procesijo in velikonočno veselje mu je zasijalo z obraza...

Ko je bilo sveto opravilo končano, pa je Tine pokleknil k spovednici. Dolga in težka je bila njegova spoved, a opravičen je zapuščal cerkev...

Mrak se je že delal, ko se je Tine napotil k Mastku. S strahom je vstopil. Mastek se mu je smejal, ko je videl njegovo zadrego.

»Nič ne bo hudega, Tine... Saj veš nekaj si mi še dolžan, pa bi se pobotala.«

Tine je vstreljal in zajecjal:

»Nekaj imam pri sebi... Vsega ne morem dati, potrpite še! — Velika noč je...«

»O, saj se ne mudi; tudi te radi tega nisem klical. Veš, Tine, doslej sem te odiral... Nisem bil pošten... Tudi do drugih nisem bil, odslej bo drugače...«

Tine je gledal in se čudil. Kaj je prišlo starcu, da tako govori? Ali je tudi njega obiskala božja milost? Kaj je morda tudi on vstal?

Starac je nadaljeval:

»Ženo imaš in otroke. — Vsi živite v siromaštvu in pomanjkanju, pa sem vendar zahteval tolike obresti. Od petdesetih goldinarjev si mi dajal ob mesecu po goldinarju... To ni pošteno, in hudo mi je, če se domislim. Saj si mi skoro na obrestih plačal ves dolg. Če ga je še kaj, ti odpuščam...«

Osupnil je Tine in komaj mu je prišla beseda z jezika:

»Kaj vam je, oče Mastek?... Hvala vam, hvala! Bog vidi vaše dobro delo in ne bo vas pozabil.«

»Kaj neda, Tine! Vidiš, moram tako... Dolžnikom sem delal krivico, greh je vpil v nebo, in zdaj moram povračevati, da potolažim jezo božo... Saj ti lahko povem: Pri spovedi sem bil — po dolgem me je zopet srečala božja milost — in tam so mi zapovedali, da moram...«

»Vi tudi?... Vstajenje je torej potrkalo tudi na vaša vrata?«

»Da! — Pravijo, da je čudež, če se spokori skupuh, stiskač... Bog mi pomagaj, da bi se jaz; voljo imam!«

»Oče Mastek, jaz sem razsipel in zapravljaj. — Stradala je družina in jokala, jaz se nisem mnogo zmenil zanjo. Da je bilo le meni prav, kaj drugo!... Poslej mora biti drugače! Bog mi pomagaj, voljo imam!«

»Tine, vsak po svoje!... Srečo sem jaz videl v kupih denarja in ti v vinu in slabi družbi, ne? — Dobro, pojdi domov in ne skrbi več za moj dolg!... Denar, ki si ga namenil meni, bodi ti za piruhe. Bodeš vsaj vedel, kdaj je bila Velika noč... Tine, še nekaj: Nikomur ne pravi, kar sva imela zdaj-le! — Z Bogom!«

Tine se je poslovil in odšel.

Zunaj je svetel mesec in zvezde so migljale. Krotak veterček je pihal Tinetu v obraz, ko je stopal domov po griču. Zadovoljen je bil s samim seboj in zavriskal bi bil na glas, kakor razposajen fant na vasi. Iz glave mu kar ni mogel nenadnih sestanek z Mastkom, in čimbolj je premišljal, tembolj je bil uverjen:

»Milost božja, milost vstajenja...«

Večerjali so doma, ko je vstopil.

»Dolgo te ni bilo, Tine,« ga je ogovorila Minka z radostjo v očeh. »Bila sem že v strahu...«

Otroci so skočili izza mize in ga tipali po kamižoli.

»Ata, ali imate kaj piruhov? Boštjančkova strina so nam prej prinesli vsakemu po dva.«

Tine se je smehljal otrokom in jim zopet božal ličeca, kakor popoldne, ko je prišel iz tovarne.

»Joj, toliko so vam jih prinesli?... Ali jih naša mama ni skuhalo? O, čakajte, jaz vam jih bom dal jutri. Tudi jaz jih bom dobil...«

Slekel je kamižolo in se vsedel za mizo. Minka mu je prinesla večerjo. Videla je, da mu je glas še mehkeši ko prej in tudi iz oči mu zasije tiha blaženost. Vendar je prašala tiho, skoro s strahom:

»Ali si bil?«

Tine je prikimal. Slovesna tišina je bila v sobi...

»Tudi pri Mastku sem bil.«

»Kako sta opravila? Ali bo počakal?«

»Ne veš še... Pomisli, dolg nam je odpuštil... Tudi na njegova vrata je potrkalo vstajenje.«

Minka je sela poleg Tineta na klop in v očeh so ji začarele solze kakor biseri...

Razgled po domovini.

Socialni demokratje ponujajo kmečkemu ljudstvu svoje kandidate. Tako nespametni kmetje vendar ne bodo, da bi dajali svoje glasove svojim najhujšim nasprotnikom. Saj je znano, da so socialisti brezverci in pod komando bogatih Judov, kateri kristjanov ne morejo trpeti, česar tudi ne prikrivajo. Sicer trdijo socialisti sedaj pred volitvami, da niso proti veri, a kdor je imel priliko čitati njihovo časopisje, ho moral priznati, da ni tako svete stvari, da bi je že ne bili oblatili. Sodrugji so pozivali že k odpadu od vere, voditelji kranjskih socialistov, Kopač in oba Kristana so očitni brezverci, ki se s tem ponašajo. Četudi slepe sedaj pred volitvami, da niso proti veri, jim ne bo pameten človek verjel. Le poslušajmo kaj pravijo voditelji socialistov o veri. — a) Liebknecht, eden glavnih, je rekel na halleškem strankinem shodu: »Mi ne pripoznamo nobene avtoritete (oblasti), ne v nebesih in ne

na zemlji...« In ravno ta Liebknecht, demokratski prvak na Nemškem, je pisal leta 1875: »Naša dolžnost je, da iztrebimo vero v Boga; in drug ni vreden imena socialdemokrat, nego bogotajec in kdor razširja bogotajstvo goreče in vztrajno.« — b) Bebel, socialistovski papež in car, je rekel: »Krščanstvo in socializem si nasprotujeta kakor ogenj in voda...« In leta 1881 v državnem zboru: »Socialna demokracija je po svojem bistvu demokratska, recte republikanska, socialistiška, ateistična, to je brezbožna...« — c) Socialdemokratski list »Vorwärts«, od katerega je dobil idrijski »Naprej« svoje ime, je pisal leta 1892: »Obžalujemo, da ne moremo krščanske civilizacije pritisniti ob zid in s človekoljubnim strelom razstreliti...« In ravno istega leta 1892 je pisal isti »Vorwärts«: »Mi bi pobijali Cerkev in farje tudi, če bi farji in cerkveni oksrbniki bili najbolj vestni in v službi zvesti ljudje...« —

Tako izjavljajo učitelji in voditelji socialnih demokratov in po teh navodilih se ravnaajo učenci. Ali more iti pošten volivec voliti moža za poslanca, ki ga priporočajo socialni demokratje?

Umrl je v Senožečah pretečen teden, dne 16. t. m. ondotu župnik in zlatomašnik č. g. Ignacij Okorn. Rojen je bil 31. julija leta 1827 v Šmarjah na Dolenjskem, v mašnika posvečen 26. juli a 1851. Dolgo vrsto let je služboval v Senožečah. Zadnji čas je hudo bolehal. Kako je bil priljubljen, je pokazal pogreb, o katerem smo prejeli sledeče poročilo: Veličastno je bilo 18. t. m. spremstvo k večnemu počitku zemskih ostankov preblegega našega gospoda župnika Vatroslava Okorna. Tako ogromnega pogrebneega spremstva ne pamtijo Senožečani. Čez 1000 spremljevalcev obojega spola iz vseh stanov, med njimi mnogo iz sosednjih župnij, celo iz daljine župnije Šmarje

na Dolenjskem, je od pokojnega bližnjih in daljnih sorodnikov in sorodnic v velikem številu bilo zastopanih. 14 duhovnikov, kondukt je vodil prečastiti gospod Ivan Škerjanc, župnik vremski. Zastopani so bili načelniki in drugi vseh v Senožeah obstoječih zasebnih in oficijelnih korporacij. Požarna bramba senožeska je nastopila častni špalir krste. Domači pevci so zapeli kaj ganljivi pesmici: »Blagor Ti« in »Nad zvezdami« pred župniščem, v cerkvi in kraju pogreba. Vdeležili so se spremstva od začetka do konca celo bivši njegovi osebni sovražniki, kar je preblagi pokojnik tudi zaslužil. Ključemo vsem spremljevalcem iskreno zahvalo, preblagemu pokojniku pa bodi častni spomin.

Cesta St. Peter-Trnje-Javornik-Lož, Zirovnica. Od Trnja na vrh Javornika je zgrajena že jako zložna, pet metrov široka cesta, za katero sta dovolila vlada 5000 kron in deželni zbor 10.000 kron podpore. Cesta pa doseže svoj nameravan namen, ako se podaljša z Javornika na eni strani proti Staremu trgu in Ložu, na drugi strani proti Zirovnici in Grahovemu. Ta cesta bo velikanjskega gospodarskega pomena za lastnike gozdov itd. Z ozirom na to je deželni zbor na predlog poslanca Žitnika v zadnjem zasedanju sklenil, naj se ta cesta, ko bo dograjena, uvrsti med deželne ali okrajne ceste, dovoli naj se nadaljna deželna podpora za cesto in štiri kapnice ob cestni progii. Kakor se nam poroča, je sedaj deželni odbor v svoji seji 18. marca sklenil predlagati dežel. zboru za nadaljevanje cestne zgradbe še 30.000 kron deželne podpore in za štiri na 20.000 kron proračunjene kapnice 25 odstotkov. Ker je občinski zastop v Staremu trgu pri Ložu v ta namen že sklenil prispevati 50.000 kron, in bode deželna agrarna komisija brez dvoma izposlovala tudi primerno državno podporo, je nadaljevanje ceste v označenem zmislu zagotovljeno.

Čiščenje sadnega drevja. V smislu deželnega zakonika imajo do 15. aprila odnosno 15. maja letos vsi kmetovalci, posestniki sadnih vrto in seči, očistiti sadno drevje, grmovje in drevesa sploh po vrhah očistiti goseničnih gnezdi, jajec in ličink, ter jih z vejami vred odstraniti oziroma sežgati. Kdor bi se ne pokoraval tem odredbam, kaznoval bi se z globo ali pa bi se dala ta dela izvršiti na stroške dotičnega gospodarja.

Na Dunaju se je vršil pretečeni teden prvi avstrijski shod za varstvo otrok. Iz vseh dežel so pohiteli tja razni zastopniki. Ljubljanski ordinarijat je bil zastopan po vodju »Marijanišča«, preč. gosp. kanoniku A. Kalanu, shoda so se nadalje udeležili deželni šolski nadzornik Levec, profesor E. Jarc iz Kranja, kurat v prisilni delavnici Viktor Šega in še nekateri gg. Gotovo bo ta prvi shod obrodil mnogo dobrih sadov in prid zanemarjene mladine.

Iz ljubljanske šentpeterske okolice. V krajni šolski svet šentpeterske šole so bile sedaj že tretjič volitve. Oboji prejšnji sta bili ovrženi. Izvoljeni so bili zopet, kakor pri drugi volitvi, vrli možje S. L. S.: Fr. Plevnik, Michael Dimnik, Anton Kogovnik; namestnika pa: Franc Karpe, Martin Bolta. — Tudi v krajni šolski svet za šolo v Hrušici so bili izvoljeni vrli možje S. L. S.: Franc Korbar, Jan. Črne, J. Ložar. Živeli!

Brat je ubil brata. V noči od 18. na 19. t. m. je ubil, kakor se nam poroča iz Zirov, Filip Kopač svojega edinega brata Franca Kopača iz Nove vasi. Zadal mu je z nožem šest velikih ran, tako, da je brat v pol ure umrl. Vzrok: pijača in v pijanosti prepri.

Cestni odbori. Deželni odbor je imenoval kot svoje zastopnike v cestnem odboru za okraj Logatec g. A. Kovšca, župana v Planini, in g. Jan. Mihevc, posestnika v Čevčah pri

Logatcu; za cestni odbor Lož g. Franc Modica iz Lahovega in g. Ivana Modica iz Nove vasi pri Blokah.

Lep zgled nam dajejo dunajski katoličani kadar je treba nastopiti v obrambo cerkve. Pretečeni teden je zborovala bratovščina sv. Mihaela na Dunaju. Zbralo se je na tisoče vernikov, med njimi nadvojvoda Leopold Salvator in nadvojvodinja Blanka, mnogo knezov, grofov, baronov in cerkvenih dostojanstvenikov, meščanov, obrtnikov in delavcev. Zbrali so se, da izrazijo svoje ogorčenje proti preganjanju cerkve in duhovnikov na Francoskem. Pomenljive so besede, ki jih je govoril grof Trautmansdorf kot predsednik shoda. Rekel je med drugim: »Veri in cerkvi sovražni duh framasonstva se širi tudi po naši Avstriji in hoče vsako versko kal zatreti. Vsakdo, ki noče biti zastrupljen po tem nevarnem strupu, se mora pripraviti za obrambo. Nikdo ne sme omahovati, ker vsak omahljivec je odgovoren za izid boja, ki se pripravlja. Od tega boja zavisi bodočnost naše vere, pa tudi naše domovine in zato si danes kot dobri katoličani prisvezimo, da se hočemo udeležiti tega boja z vso resnobo, da ohranimo sveto vero in svojo domovino.« Nepopisno navdušenje in odobravanje je nastalo po teh besedah grofovih. Te zlate besede veljajo tudi nam slovenskim katoličanom. Saj delajo tudi naši liberalci in socialisti v tem duhu framasonstva. Njihovi hlapci so prvi kot drugi z vsemj raznimi neodvisnimi, ki gredo sedaj v boj proti katoliški stranki. Vsak omahljivec na naši strani, oziroma vsak, ki podpira liberalce in socialiste sedaj pred volitvami in 14. maja je izdajavec svete vere in domovine svoje. Naredimo tudi mi obljubo, da hočemo, kar je v naši moči pripomoči, da bodo hlapci framasonstva, liberalci in socialisti 14. maja po vseh slovenskih krajih do cela poraženi.

Ljubljanski liberalci so bili sklicali v »Mestni Dom« shod volivcev. Že par tednov preje so bobnal na ta shod. Pritiskali so na vse mogoče načine s pomočjo lepakov in po »Slovenskem Narodu« na Ljubljančane, naj pridejo v kar največjem številu na shod. Rekli so, da bo ta shod pokazal, da je Ljubljana liberalna. In prišla je težko zaželjena nedelja 17. t. m. Prišlo je vseh volivcev, med temi precej naših, nekaj nad 350. Ves ta klaverni shodek je trajal komaj pol ure. Znani advokat dr. Triller je predlagal za kandidata župana Hribarja, katerega pa niti na shod ni bilo. Najbolj zanimiva je bila izjava dr. Trillerja, da so se zvezali liberalci s socialnimi demokrati za bodoče volitve. Liberalci bodo v občinski odbor volili rudečega voditelja socialistov Kristana, pri ožjih volitvah za državni zbor bodo pa socialisti šli v boj za Hribarja. Tako daleč je pripeljal gosposki Kristan delavstvo, da bo šlo v boj za kapitalista Hribarja. Kakor v Ljubljani, tako se bodo združili tudi drugod liberalci s socialisti proti našim kandidatom. Če bo vsak naš somišljenik storil svojo dolžnost in prišel 14. maja na volišče, bo liberalna in socialistična brezverska banda popolnoma poražena na vsej črti. — Nedeljski shod liberalcev v Ljubljani je pokazal, da so se tudi ljubljanski meščani začeli sramovati te podle stranke, ki ni dosedaj še ničesar storila drugega ne za Ljubljano ne za ostalo deželo, nego da je par liberalcev spravila v boljše službe.

Socialni demokratje, sovražniki cerkve. Kristan, Kopač, Čobal in drugi voditelji socialistov se skušajo vsiliti kmetom, da bi jih volili v državni zbor. Slabo poznajo rudečkarji našega kmeta, ako menijo, da bo oddal svoj glas brezvercem. Na drugem mestu smo že pojasnili, kako sodijo o veri in cerkvi socialni demokratje. Navedemo naj samo še en zgled iz zadnjih časov, ki dokazuje »ljubezen« rdečkarjev do Cerkve. V Rimu se je zgodil

22. t. m. tale dogodek: V cerkvi svetega Karla je imel pridigo pater Dragei. Navzočih je bilo okoli 4 tisoč oseb. To pa ni bilo po godu soc. demokratom. Eden izmed njih je zavpil v cerkvi med pridigo: zadosti. Drugi so motili govornika. Velik ropot in šum so napravili sodrugi tudi zunaj cerkve. Vojaštvo je bilo pripravljeno, da odbije socialiste. Verniki so bili jako razburjeni nad tem nesramnim početjem socialistov. — Ta dogodek jasno kaže, da imamo pričakovati od socialnih demokratov, ako pridejo do večje moči. Vsakdo si mora šteti v dolžnost, da prepreči izvolitev socialista kjerkoli.

Ulom v župnišče svetega Jakoba v Ljubljani. Še ni dolgo temu, ko smo poročali v »Domoljubu« o tatvini, ki se je izvršila v stolnem župnišču pri vikarju dr. Jeršetu, a zopet moramo poročati o drugi še predrznejši. V ponedeljek okoli 3. popoldne je ulomil nek postopač v stanovanje gospoda mestnega župnika in prelata Janeza Rozmana. Prišel je v sobo in začel tu brskati po omari. Gospod prelat je ležal bolan v zaprti drugi sobi. Ko na vprašanje, kdo je, ne dobi odgovora, gre prelat pogledat v prvo sobo, in tu najde zločinca. Da se je ta prestrašil je umevno, a ni mu bilo mar, da bi bežal. Iskal je po žepih orožja, da bi napadel gospoda prelata. Začel se je boj med njima, v tem je hudobnež precej ranil na roki gospoda prelata, ki ga je hotel potisniti v sosednjo sobo in jo zapreti. A ni se mu posrečilo in predrzni ropar je ušel. Upajmo, da bo ljubljanska policija vse korake storila, da izsledi lopova in ga pošteno kaznuje. Mnenja smo, da se proti postopačem, kakoršnih je v Ljubljani vse polno vse premilo postopa.

Umrli je 26. t. m. ob eni uri zjutraj v Litiji vpokojeni duhovnik gospod Jernej Zupančič. — Pokojnik je bil rojen dne 24. avgusta 1838. na Vačah pri Litiji ter bil v mašnika posvečen l. 1863. Služboval je potem kot kaplan v Hinjah in na Dovjem, a moral je vsled bolezni stopiti v pokoj. Kot valetudinarij je živel nekaj časa doma na Vačah, v Zagorju na Notranjskem, od l. 1873 dalje pa v Litiji, kjer je kljub rahlemu zdravju z gorečnostjo in vneto opravljal vse posle dušnega pastirstva spoštovan in ljubljen od vsakega. Ni ga imel nasprotnika. Trg Litija ga je vsled mnogih zaslug ki si jih je pridobil, imenoval za častnega občana. Bil je večleten predsednik najbolj se razvijajoče podružnice sv. Cirila in Metoda. Žalovanje po dobrem gospodu Jerneju je vseplošno. Ves trg je v žalnih zastavah. Pogreb se vrši jutri ob en četrt na deset dopoldne. Počival bode blagi pokojnik na litijskem mirodvoru, za katerega je skrbel z vso vneto, in kateri se more prištevat med najlepše v naši deželi. Mir njegovi duši.

Ljubljana je govorila. Več kot 3000 mož in žena se je zbralo na cvetno nedeljo v veliki dvorani hotela »Union«, ki je bila nabito polna. Poleg uradnika je stal meščan, poleg njega kmet, priprosti delavec, poleg ljubljanskih dam in gospodičen, si videl nebroj žena in deklet iz raznih stanov. Vsa ta množica se je zbrala, da izrazi glasno svoje ogorčenje proti framasonski vladi, ki tako strupeno divja zoper katoliško Cerkev na Francoskem. Prvi je govoril voditelj katoliških Slovencev, naš dični dr. Šusteršič, ki je pojasnil cerkvenopolitični položaj s posebnim ozirom na Francoske razmere. Govoril je tako izborno in prepričevalno, da je občinstvo strmelo, ko je popisoval krivice, katere delajo brezverci francoskim katolikom. Videli smo možje, katerim so se lesketale v očeh solze ogorčenja nad satanskim početjem francoske vlade, katero naši liberalci tako hvalijo in povišujejo. — Za dr. Šusteršičem je govoril presveti g. knezoškof, ki je navajal vzroke, ki so privedli

Francosko v sedanji brezverski tok. — Odposlani sta bili potem soglasno sprejeti brzozjavki na sv. očeta v Rim in na kardinala Rišar v Parizu. — Ljudstvo slovensko sedaj ve, da take razmere tudi pri nas lahko nastanejo, ako se ne bomo pravočasno zganili in pri volitvah poskrbeli, da ne zmagata liberalci in socialisti, ker oboji odobravajo početje francoskih brezvercev in imajo v svojih programih kot eno najvažnejših točk ločitev cerkve od države, ali z drugimi besedami: uničenje katoliške cerkve.

Izseljevanja v Viktorijo (v Avstraliji) izselnikom brez premoženja ni priporočati, zlasti če niso zmožni angleškega jezika. Tuji rokodelci težko dobe delo, ker se morajo boriti z ondontnimi močnimi delavskimi zvezami. Ravno tako se kontoristom nujno odsvetuje, tja se seliti, ker je vedno več takih, ki ponujajo delo njih vrste, kakor pa tistih, ki žele takih delavcev. Edina v Viktoriji dobro došla in uspešna vrsta naselnikov so poljedelci, ki razpolagajo z malo glavnic v znesku 7000 do 9000 K. Zemlja se v občine ne kupi drago in se z dobičkom obdeluje. Vendar je takim izselnikom svetovati, da se ne naselijo sami, ampak da najprej pri drugih farmarjih delajo, da se seznanijo z razmerami.

+ **Odklikovanje.** Duhovnim svetnikom so imenovani č. gg.: Jakob Mrak, župnik v Naklem; Janez Oblak, župnik v Gradu (Bled) in Ignacij Šalehar, vpk. župnik v Kandiji.

+ **Učtelji proti »Domoljubu«.** V liberalnih učiteljskih krogih premišlujejo, kako bi ustanovili list, ki bi »Domoljuba« izpodrinil. Morda mislijo s časom »Domače Ognjišče« izpremeniti v političen list. Zato pozor!

Dunaj. Na velikonočno nedeljo 31. marca bo popoldne bo popoldne ob pol treh slovenska služba božja na Dunaju, XV. okraj, Pouthongasse 16. Dunajske Slovence uljudno vabimo, da se blagovolijo udeležiti na Veliko noč prav v obilnem številu službe božje. Po službi božji se bo slovenski izpovedovalo.

Semnji v mesecu aprilu na Kranjskem. 1. v Jelšanah, v Loškem potoku; 2. v Rakeku; 3. v Zg. Tuhinju; 9. v Rovtah (črnomaljski okraj); 11. v Senožečah; 12. v Št. Jerneju; 15. v Škocijanu na Dol., na Skaručini in v Bovnici; 17. v Grahovem; 19. v Radečah; 22. v Motniku; torek po kvat, nedelji v Črnomlju; ponedeljek pred sv. Jurjem v Leskovcu pri Krškem; torek pred sv. Jurjem v Novem mestu; 24. sv. Jurja dan v Loki, Svetem Jurju pri Gambergu, Kotredežu, Planini, Radovljici (za živino), Črnem vrhu in v Žužemberku; sv. Marka dan v Bučki, Grosupljem, Hotovljah, Kranju (konjski) in Št. Jurju pri Svibnem; ponedeljek po sv. Jurju v Bistrici (na Notranjskem); ponedeljek po tih nedelji pri Sv. Leni (brdski okraj); četrtek po sv. Jurju v Rakitni; sobota po sv. Jurju v Št. Volbenku; 26. v Semiču; 27. v Lukovcu; Cvetni petek in 28. v Preserju; Velikonočni ponedeljek v Moravčah; Veliki torek v Črnomlju, Češnjah, Dobrnčah, Vipavi, Kotredežu, v Lescah, na Vrhniki in v Železnikih; sredo po Veliki noči v Št. Vidu pri Zatičini in v Zireh; četrtek po Veliki noči na Brezovem (občina Polšnik); sobota po Veliki noči v Trebelnem in v Zagradcu pri Fužinah; ponedeljek po beli nedelji v Podbukovju (poleg Krke), na Igu, v Ribnici, Jagnenci, na Vačah, v Št. Jurju pri Gambergu in v Šturiji; torek po beli nedelji v Metliki in v Bušeči vasi; v četrtek po beli nedelji v Strugah (Pri cerkvi); ponedeljek po tretji nedelji po Veliki noči v Dolih in v Vrhu (idrijski okraj); tretji ponedeljek po Veliki noči na Vrhovcu (Kočevje).

Gorenjske novice.

Iz Št. Vida nad Ljubljano.

g Mladenci iz telovadnega odseka smo z žaloigro »Garcio Moreno« dobili mnogo novega navdušenja. Nepričakovana udeležba pri predstavi nam je dokaz, da Šentvidci v ogromni večini pozdravljajo naše gibanje. In to nam je zadoščenje za izbruhe onemogle jeze, ki so jo stresali »neodvisni generalovi« pristaši na naše udeležence. »Cel cug farjev se je pripeljalo iz Gorenjskega, da ne bi bila prazna dvorana«, tako je sikala na pragu mogočna šentviška klepetulja, ko je šlo mimo sedem gostov iz Kranja. In ko so se vračali ljudje domov, vpilo se je za njimi: »Ali ste že siti farjev?« Taki komplimenti so nam jasne priče, kam vodi politika one struje, kateri na čelu stoji mogočni gospod Žirovnik. No, naši zavedni možje in mladeniči se niso zmenili za to zasramovanje. Fantje pa, ko smo zvedeli za to surovost, prašali smo začudeni: Zakaj tako? Čemu naš preganjanje? Ima li kdo od vas zato škodo, če se mi izobrazu emo pošteno in plemenito! Garcio Moreno! Št. Vid je slika tvoje žaloigre! — Na eni strani požrtvovalnost in ljubezen, na drugi škodoželjnost in surovost. — Pošten mladenič ve, kje je njegovo mesto!

g Ker je igra dobro izpadla, jo bomo po splošni želji predstavljali še enkrat dne 14. aprila in sicer v korist »čitalnice«. Za pozneje se pripravila velezanimiva igra »Skriti biser«. Nekateri našo stvar takole bolj od daleč gledajo, in jim ta reč ne gre v glavo zato, ker ima »besedo« gospod kaplan. Tem, in še nekaterim drugim povemo v imenu ogromne večine Šentvidcev, da ravno zato, ker nas nadzoruje gospod kaplan imamo veselje, ker vemo da nam gospod le dobro želi.

g Nekdo laže! V neki številki »Slov. Naroda« je bilo čitati, da tukajšnji gospod kaplan nagovarja rokodelske vajence pri sestankih, da naj se gospodu Žirovniku ne odkrivajo. Fantje izjavljamo tem potom da je to navadna laž. Gospod kaplan je v naši družbi o gospodu Žirovniku kot učitelju in človeku, govoril vedno spoštljivo in častno. To resnici na lubo. (**»Rudeči Prapor« laže.**) O shodu socialnih demokratov v Št. Vidu piše omenjeni list, da je bilo navzočih 200 ljudi. Kmetje, 14. maja jih bomo šteli!

Iz kranjskega okraja.

g Iz nakelske fare. Pri zadnjem požaru na Čegelnici se je pokazalo, da naša fara ni dobro podkavana z vsem, kar se šika taki fari. Skoraj je ni fare, da bi tako mirno spala za ustanovitev požarne brambe, kakor spi cela nakelska fara. Človek bi mislil, da se bo vendar kaj zgodilo, ko jih sama nesreča bodri, pa ni nič. Torej na noge brez odlašanja. Saj nas ni tako malo, da bi ne spravili take reči skupaj. Če je pa kaj več takih mož, kakor je eden v Naklem, ki prispeva sam takoj 100 gl. za to stvar, pa zaspanci lahko še kar naprej spe za to stvar. Strahinjci niso radi zadnji in naj se tudi sedaj pokažejo, da deneye vse druge v žakelj, če je treba. Torej na delo! Ne smem reči, da bi naša fara za vse spala, ampak nasproti temu spanju pa je že primeroma dosti gibanja. Lepo napredujejo naše mlekarne, godba, ki razveseljuje mladeniška in starčkova srca. No, v bralnem društvu pa bi bilo tudi lahko malo več življenja, kakor ga je.

g Cerklje. Posojilnica je imela 17. marca občni zbor. Udeležilo se ga je lepo število članov. V imenu odbora je poročal g. J. Bešter, ki nas je iznenadil, ko je povedal, da je imela posojilnica leta 1906 487.000 kron prometa.

Lepo se razvija in raste posojilnica od leta do leta, ako pomislimo, da je pred štirimi leti imela samo 35.000 kron prometa. Vzrok temu je gotovo zaupanje ljudi do odbora, ki vedno in brez vsake nagrade ali plačila vodi posojilnico vestno. Slišali smo tudi drugo veselo novice na občnem zboru posojilnice. Načelstvo je namreč znižalo obresti od pet in pol na pet odstotkov. Prav umesten je bil poziv gospoda poročevalca na dolžnike, naj prenese svoj dolg na posojilnico zlasti oni, ki morajo plačevati višje obresti kot pet odstotkov. Prenos je v zvezi z malimi stroški in posojilnica preskrbi prenos sama. Uradni dan ostane tudi na preji sreda dopoldne.

g Iz tihega Loma. Vesele velikonočne praznike. Vam, gospod urednik, in vsem znancem in prijateljem želim prav iz srca. — Zima je bila suha in mrzla in nas še kar neče zapustiti. Edina in največja dobrota za nas je, da imamo svojega dušnega pastirja v osebi vč. g. Fr. S. Premru, za čast božjo, za lepoto hiše božje in za blagor svojih ovčic tako skrbnega in vnetega, da smo mu vsi prav iz srca hvaležni. — Liberalce pri nas ni, smo vsi zvesti pristaši Slovenske Ljudske Stranke, zato bodemo tudi vsi kakor en mož oddali svoj glas za našega gospoda poslanca, katerega nam ona priporoča.

g Iz Senčurja pri Kranju. 20. t. m. je v Srednji vasi nenadoma nastal požar, ki bi bil lahko napravil veliko škodo, ko bi ne bili vrli vaščani iz domače vasi, Senčurja in Luž, prihiteli na pomoč. Posebna zasluga, da se ogenj še bolj ni razširil, gre Lužancem, pred vsem g. županu Barletu, ki je jako spretno vodil domačo brigado in pri tem bil ves premočen. Pri tem požaru je najbolj oškodovan Matevž Kepic, kateremu je požar do malega uničil vse poslopje. Priporoča se ljudem v blagohotno pomoč. — Pretekli mesec je umrl v Srednji vasi št. 16 občečislani mož Jožef Kristanec, star 83 let, oče ravnotako poštenega in občepriljubljenega sina Jožefa Kristanec. Poko:ni je bil tudi že dve leti »apostol« pri umivanju nog, na veliki četrtek. Bil je mož poštenjak, pravi gorenjski značaj. N. v m. p.!

g Škofjeloške novice. — Poroča se nam, da bo vo'aski nabor letos pri nas 18., 19. in 20. aprila. Fantje, takrat pa pamet. Silno grdo je in naravnost sramotno za naše fante, ko norijo in pijejo čez mero. — Naša mladeniška Marijina družba si bo v kratkem omislila zastavo. Prav je tako, Fantje vedno naprej in nikoli nazaj. — Smrt je v naši fari letošnje zimo segla zelo po starih. Umrlo jih je toliko da bi njih starost skupaj znašala nekako 653 let. Med temi so umrli pri neki hiši v Puštalu kar trije, okrog 89 let stari fant Miha Blaznik in dve sestri. Umrli so vsi trije nekako v enem mesecu. Pred kratkim je umrl Košir Jakob, posestnik pri sv. Filipu in Jakobu. Bil je tudi ondodne cerkve cerkveni ključar. — Posestnik Bernik pri sv. Ožbaltu je pred kratkim prodal par volov za 810 kron. Lepi denarci to! V ponedeljek 11. t. m. smo imeli silen vihar, z vetrom in snegom popoldne. —

Iz kamniškega okraja.

g Iz moravške okolice. »Domoljub« in »Slovenec« sta že omenjala novi obč. odbor peške občine in novega župana Fr. Mrčuna, za katerega so nekateri v skrbeh, češ, da utegne z moravškimi liberalci potegniti. Res, da tacega moža, kakršen je bil pokojni župan Fr. Barbič, ne dobimo več ko bi ga tudi ob najsvetlejšem dnevu z lučjo iskali. Toda v odboru so razun dveh vsi prejšnji odborniki, zanesljivi možje »S. L. S.«. Župana je bilo precej težavno izbrati, ker so se nekateri branili prevzeti težke županske dolžnosti iz pametnih vzrokov. Odkritega liberalca ni nobenega v celi občini, liberalnega časopisa tudi ne, nasproti

pa do 30 »Domoljubov«. Upamo, da se bode tudi g. Fr. Mrčun dobro držal.

g Liberalni smeh moravški. Tega, če je sploh bil, so najbolj krivi Stenkovi očka iz Hlev, Stenkovi oče, sicer dober mož, naredili so veliko, skoraj neodpušljivo napako, ker so kot prvi svetovalec povabili moravškega Tomanova za komisarja pri volitvi odbornikov in župana. To je bilo res zelo sumljivo. Oče Stenko, zapomnite si dobro, da se občinske volitve prav lahko izvrše brez liberalnega komisarja. Tudi prve občinske seje udeležil se je bajte ta preprični Janko. Vprašamo: Kaj ima neki ta človek tu opraviti, ko niti občan ni? Tomanova zvezda je v Moravčah že precej otmennela, zato se tako rad štuli med naše občane. Možje pozor! Liberalcu hrbet pa metlo v roke in bo mir.

Dol pri Ljubljani. Na praznik sv. Jožefa popoldne je imel pri nas volivni shod dr. Krek ob mnogobrojni udeležbi zavednih mož, ki so z največjim zanimanjem poslušali govornika. Pojasnjeval nam je gospodarsko-politični položaj naše sedanje Avstrije poljudno in temeljito, kakor le on zna. Kot kandidata pri bližnjih državnozbornih volitvah za naš okraj, mu ni bilo treba kaj priporočati se; saj bo izvoljen brez nasprotstva, ker kandidat z drugačnim programom bi se le osmešil pred javnostjo. — Sedaj še nekaj na naslov tistih, ki jim mora biti mar. Naša edina zveza z Južno železnico je čez brod pri Dolskem na postajo Laze. A kakšna je ta pot? Kamen in blato, da uboga žival prazen voz komaj vleče. In pa tisti vegasti most pod vasjo Dolsko! Človek res ne ve, bi li zaupal pezo svojega telesa tej negotovi stvari, ali bi se raje vrnil. — Zganite se vendar poklicani faktorji in poskrbite, da se najpotrebnejše popravi; vsak, ki nujno rabi to pot, bo rad prispeval k skupnim stroškom.

g Volitev v meščansko korporacijo v Kamniku. »Slovenec« je že lansko leto poročal, kako žalostno vlogo je igral deželni odbor ozir meščanske korporacije v Kamniku. Prezrl je leta 1903 pravilno izvoljeni odbor in dovolil novo volitev. Toda takrat je bilo liberalcem še prezgodaj. Treba je bilo preje pričakati ugodnejše prilike. Razpoložen je bil volivni imenik v avgustu, da ne pride med tem časom v imenik kak neljub volivec, oziroma, da kdo ne odpade, katerega glas je bil že zasiguran. Tako so dosegli, da več somišljenikov S. L. S. ni prišlo v imenik, dočim je ostalo še pet liberalcev, ki niso več posestniki. Tako so priborili blizu deset glasov. — S tako manipulacijo je bilo treba združiti še agitacijo prav po njihovih potrebah. Več volivcem so grozili, da pridejo ob zaslužek, ako gredo nasprotno volit. Pohvalno moramo povdarjati, da se nekaj volivcev kljub hudemu pritisku ni uklonilo liberalni grozitvi in so prišli na volišče res kot možje, vendar pa so se dali tudi tem potom odvrniti od volitve trije volivci, nekateri so celo zatajili svoje prepričanje in volili na liberalno listo. Pritisk je moral biti hud. Obetalo se je nekemu volivcu, da bode oproščen vojaških vaj, če ne gre z njimi, drugemu so zopet zapretili, da zgubi službo itd. Je-li si mogoče misliti nizkotnejših sredstev za agitacijo? Toda celo to bi jim ne pomagalo.

— Zadnje sredstvo: volitev. V volivno komisijo je župan poklical najzagrizenejšega liberalnega pisarja c. kr. okrajnega glavarstva Kajetana Pogačnika, in odpadnika od S. L. S. liberalnega trgovca Kumra. In oddahnil se je zaspani tujec, ker izbral je zase dobro orodje. Tako sestavljena komisija je zavrnila volivca, ki je meščan in nereklamiran v volivnem imeniku; vsako drugo pooblastilo je bilo neveljavno, seveda če je bilo v rokah somišljenika S. L. S. Pooblastila v liberalnih rokah so bila seveda vsa veljavna. Pooblastila so poslali notar Schmidinger, sodni svetnik Polc, neko pooblastilo so dobili celo iz Amerike (?); ker

pa ni bilo dosti pooblastil dobiti od zdravih, iskali so jih tudi pri umobolnih in so bila seveda veljavna. Vsa ta gonja, katero imenuje »Slov. Narod« disciplina, jim je pripomogla do zmage. Kaka sredstva so rabili, le en vzgled: Ko je hotel voliti s pooblastilom g. Benkovič, vstane takoj pisar c. kr. okrajnega glavarstva Pogačnik in ga obdolži, da se je dobilo pooblastilo nepostavno z lažjo, da bode stranka dobila samo dve kladri drv, če voli liberalce. To je sicer nesramna laž, a komisija je zavrnila pooblastilo. Objektivni udeleženci volitve so morali priznati, da se ni še pri nobeni volitvi zgodilo toliko nepostavnosti, kot pri tej. Poleg pisarja Pogačnika je imel seveda pri agitaciji prvo besedo uslužbenec c. kr. smodnišnice Blaž Logar. Ljudstvo pa naj si zapomni imena Kumer, Kemperle in naj z njimi samo obračuni. — Proti nepostavni volitvi se je vložil rekurz.

g »Slov. Narod« piše, da je pri tej volitvi vplivala hranilnica in posojilnica, da so morali voliti s S. L. S. in da se bomo o tem še drugod pomenili. Naj vendar dopisnik ostane mož beseda in dokaže svojo trditve, ker dotlej ga imenujemo javno lažnika. Menda dopisnika peče krepak napredek hranilnice in posojilnice, dočim vidi padati moč mestne hranilnice. Kdo bo vendar kaj dal na može, ki vodijo mestno hranilnico. Zato ni čuda, da tarna mestna posojilnica v letnem poročilu, da preteklo leto ni po volji izpadlo. Prav radi jim to verjamemo. Odgovorite si odkrito sami, kdo je kriv, da so preteklo leto stranke celo več vzdignile, kakor vložile. Da, da, kolo časa se suče!

Bohinjske novice.

g Shod na Bohinjski Bistrici. Iz Bohinjske Bistrice se nam piše z dne 21. t. m.: Na željo mnogih Bohinjcev je prihitel gospod Josip Pogačnik, častni bohinjski občan in deželni poslanec, v Bistrico. Zbralo se je toliko mož iz obeh dolin, da je bil pravi shod. G. poslanec je najprej obrazložil sedanji politični položaj v državi. Potem je govoril o planinah. Po njegovi inicijativi je namreč kmet. ministstvo dalo odlok, naj ljudje v posebnih prošnjah izrazijo svoje želje, kako naj si izboljšajo sedanje posestno stanje glede planin. Bohinjci imajo mnogo servitutnih pravic, koje jih upravičujejo pasti po svetu verskega zaklada. S temi servitutnimi pravicami pa je spojenih toliko šikan in kazni leto za letom, da je že zadnji čas, da se dobi način, iste odstraniti. Sedanje ministstvo je voljno odstopiti primerne količine sveta verskega zaklada s tem pogojem da upravičenci opuste pašo, katero so uživali s servitutno pravico. To bo prav za prav le neka menja. Vendar bo v korist kmetovalcem, ker bodo na ta način postali lastniki cele planine, dočim so bili doslej s temi pravicami na verskega zaklada svetu le nekaki užitarji. Volivci so gospodu poslancu izrazili svoje zaupanje.

g Skrivnostna hudobija ali kako bi imenovali dogodek, ki se je vršil 17. marca ponoči. Nekdo je tisto noč ukradel pri Kramarju v Češnjici odraslega jarca, nesel ga do Stefanove ograde in ga zaklal. Med delom ga je najbrže kdo motil, da je moral popustiti napol zaklano žival, ki je v groznih mukah poginila. Tak človek zasluži pošteno kazen.

g Oltar se bo popravil in cerkev prebelila takoj po Veliki noči v Srednji vasi, kar je že zelo potrebno.

g Drva. Kdor je šel minoli teden skozi naše vasi, je lahko povsod opazil kako pridno so pred vsako hišo napravljali drva za poltje. Kar cele kupe jih je bilo povsodi.

g Igra. Velikonočni ponedeljek 1. aprila prirede mladeniči šaloiro »Pravica se je izkazala« in ženski oddelek izobraževalnega društva nad vse lepo, resno igro »Sv. Neža«.

Začetek takoj po litanjah. Vstopnina: Sedeži: I. in II. vrste po kroni. Stojišča po 30 vinarjev. Vstopnina se je zato zvišala, ker je napravila obleke za sveto Nežo precej stala. Kdor hoče zares lepe, poštene zabave — naj pride. Žal mu ne bo. Prostor kot po navadi v »Zadrugi«.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g »Ne v Ameriko!« Kmetje in gospodarji! Doma si gojite boljše živino in prešičjo rejo, potem bodele tudi lahko izhajali. Pridelavajte si več repe, pese, korenja in sadite krompir. S temi pridelki si bodele lahko veliko prešičev redili, ter pri tem že v prvem letu denar dobili. Alojz Brečelnik mesar iz Spod. Šiške je pred kratkim kupil od Ambruševih iz Stare Loke 14 debelih domačih enoletnih prešičev, ki so tehtali blizu 14 starih centov in veljali 2300 kron. Matere teh prašičev so o sv. Jakobu veljale 532 kron. Ali ni to lepa prireja v teku enega leta? Ljubljanski mesarji tudi dobro poznajo vasi za Savo od Kranja, Jama, Praše, Mavčiče, Podreče, kjer so tudi dobri prašičereci. Poljedelci, te vrste ljudi posnemajte, ne bo vam manjkalo denarja in ne dela in tudi žalost po Ameriki vam bo prešla.

g Kolovrat. Dne 3. t. m. nam je bila visoka čast in sreča, da smo imeli premilostnega gospoda knezoškofa v svoji sredi. Neumorno so spovedovali, potem pridigovali in maševali, nazadnje pa najpogumnejše mladeniče sprejeli v Marijino družbo, ki se je ta dan ustanovila. Nekateri mladeniči so pa bogsigave za katerim plotom pogum zgubili. Čuje se, da zdaj zgubljeni pogum iščejo; če ga bodo našli, se bo to z veseljem »Domoljubu« sporočilo.

— **Grmekova deputacija v škofiji.** Pretekli ponedeljek, 18. t. m. je poslal učitelj Grmek nekaj svojih pristažev v škofijo s prošnjo, naj bi župnega upravitelja g. Brajca še do Velike noči iz Sore predstavili. Ker presv. škofa niso dobili doma, so šli baje k gosp. dekanu Fetič - Frankheimu. Kaj so opravili, ne vemo. Na čelu deputacije sta bila dva res izvoljena moža, namreč Cimprovc iz Sore in Polenc iz Drage. Cimprovc je po svojem rokodelstvu kolar, v prostih urah pa se peča tudi z godbo, in ko je bil pred par leti v Preski shod katoliške narodne stranke, je šel Cimprovc na ta shod najbrže po navodilu pokojnega Brečeta s harmoniko. Zadnji čas pa pravijo, da Cimprovcova godčevska slava pojemajo, in da celo Starmanov Janez ni več vnet za njegovo godbo. Baje da dela zelo kratke »viže«, in ko ga dobi nekaj v glavo, pa pripoveduje razne godčevske kvante mesto da bi godel. — Še bolj kot Cimprovcu pa se čudimo Polencu iz Drage, da je šel v škofijo. Ali se ne spominja več, da je on tisti, ki je kanoniku Sušniku, škofovemu poslancu dne 30. oktobra 1905 konja obrnil in ga podil iz Sore? Drugim članom Grmekove deputacije pa svetujemo, naj puste najprej Grmeka in njegov »Narod« in njegove »Gorenjce« pri miru, naj ga ne poslušajo pri volitvah, potem še le naj gredo škofu svetovat, kako bi se sorška župnija najboljše uredila. Doma držati z Grmekom, ki agitira za liberalno, brezversko stranko, in ki še ob nedeljah ne hodi k maši, ampak v Starmanovo gostilno, v Ljubljani pa dajati škofu svete, kako naj vlada, to vendar ne gre skupaj.

Dolenjske novice.

Iz litijskega okraja.

d Sv. Križ pri Litiji. V št. 9. smo brali, da je 18.500 »Domoljubovih« naročnikov. Res lepo število, getove imajo voditelji in uredi-

tellij obilo dela. Le pogum, da se število še bolj pomnoži. Kje se pa dobi toliko poduka in novic za tri borne kronce, kakor ravno tu. Kje hoče zvedeti kmetič na deželi, posebno bolj v hribih, daleč stran od mesta, trgov in od ceste na samoti, kaj se vse dogaja pod milim nebom, ako bi ne dobil vsako nedeljo ali še poprej tega koristnega časopisa, Torej nikar odlašati z naročnino, čim preje, tem boljše. — Malokje je kdo tako dolgo za župana, kakor pri nas v moravski občini, Franc Resnik, po domače Odlaskov oče. Ze nad 35 let spolnjuje svoje županske dolžnosti. Vsa občina ga spoštuje, ker je jako previden mož za vsako stvar. Želimu mu še mnogo let. Dal Bog, da bi naslednik ne bil slabši, kadar bo.

d Župan iz Šmartna pri Litiji je poslal »Slovincu« sledečo izjavo: Nisem sicer vajen pisati v časnike, ker sem preveč miroljuben, a zadnja dva dopisa v »Slov. Narodu« sta me prisilila, da postanem dopisnik. Očita se mi v teh dveh dopisih moje prijateljsko občevanje z gospodom dekanom, nehvaležnost do mojih volivcev in klečeplazivo pred dr. Šusteršičem. Na te napade izjavljam za sedaj kratko samo sledeče: Sloga med dekanom in županom je prvi in zadnji pogoj blagonsnega delovanja v prid občini. Zato sem ponosen na to, da sva sedaj z gospodom dekanom tako tesno sklenjena, da kdor napada enega, napade tudi drugega. Roko v roki bova delovala za blagor naše občine preko vas, ki se prištevate k čistokrvnim liberalcem. Črne nehvaležnosti mi vi pač ne morete očitati, ker vaši maloštevilni glasovi bi me brez ljudskih glasov gotovo ne bili posadili na županski stol. Ako ste pa mislili, da me bodete s tem, da ste oddali zame svoje glasove, spravili na svojo stran ter me prisilili, da bi z vami vred zatajil to, česar me je učila moja mati, namreč versko prepričanje, da bi sovražil cerkev in njene služabnike zmerjal s »popi«, kakor dela to »Narod«, ste se silno zmotili. Bil sem, sem in hočem ostati veren kristjan, ne samo po imenu, ampak tudi v življenju. Najbolj se mi pa dopade vaša mila tožba, da klečim pred dr. Šusteršičem. V vašo žalost vam povem, da ne klečim samo sedaj pred dr. Šusteršičem, ampak sem bil vedno z vsem svojim srcem in prepričanjem na strani S. L. S., ki edina zastopa prave koristi ljudstva. Da ste me šteli za svojega, so bile krive naše vam dobro znane razmere, deloma tudi moje premehko srce. A sedaj so razmere drugačne, zato bo tudi moj nastop drugačen. — Kot odmev teh mojih besedi pa zakličem celi šmartinski fari na glas, da se naj razlega od Volčje jame do Liberge in po celi slovenski zemlji: »Kot župan hočem biti vedno nepristranski, kot oseba pa ostanem vedno brez strahu in očitno veren kristjan in zvest pristaš S. L. S.« Strganega liberalnega klobuka in liberalne obnošene suknje pa do smrti ne bo nosil. — Leopold Hostnik, župan v Šmartnem pri Litiji.

Iz Št. Ruperta.

d Dr. Šusteršič pride! Dne 7. aprila t. j. belo nedeljo priredi dr. Šusteršič politični vol. shod v Št. Rupertu. Na tem shodu se bode predstavil kandidata S. L. S. kot prave kmetške stranke dr. Janko Hočevar iz Krškega. Dr. Šusteršič nam bode gotovo povedal marsikaj zanimivega z Dunaja in iz Ljubljane. Shod bode na prostornem župnijskem dvorišču ob pol 3. popoldne. Na ta shod naj torej pride vsak, ki hoče vedeti, kakšno je vreme po svetu, kaj se godi v Avstriji, in kaj posebno pri nas na Kranjskem! Volivci pridite vsi, da bode videli in vedeli, koga bode volili. Vabljeni so volivci tudi iz drugih župnij. Vsi dobro došli! Tisti, ki ste videli zadnjič na zaupnem shodu v Ljubljani našo moč, povejte omahljivcem, da tudi pridejo, poslušajte in potem

sodijo »S. L. S.« in potem tudi volijo! Naša stranka je stranka dela in poštena. — Zato mora biti tudi kandidat pošten in delaven, ki ga ona priporoča.

d Smrt gospodarj v Št. Rupertu kakor bi bila kaka posebna bolezen. Umrlo jih je že 44. Vedno zvonjenje ni po volji nekemu liberalnemu možičku, ki je zraven drugih lepih lastnosti tudi še nevoščljiv in najbrže v sorodu s kakim judom. Temu je na njegovo mrmljanje rekel grobokop: Le čakaj, tudi ti boš prišel v naše roke, takrat boš šele godrnjal, takrat; pa ne bo nič pomagalo.

d Predavanje o Rimu bode zopet na Velikonočni ponedeljek. Na vrsti je cerkev sv. Petra.

d Darovali so izobraževalnemu društvu knjige razne vsebine družba sv. Mohorja, Kat. bukvarna, Dom in Svet. Hvala!

Iz ribniške doline.

d Semenj na Rebrji pri Sv. Antonu se je v ponedeljek po tihi nedelji izvršil v občno zadovoljnost. To je eden največjih seminjev na Kranjskem. Ljudi je bilo na tisoče. Pomagati je prišel tudi gospod župnik iz Strug, da smo imeli dve sveti maši.

d Nad 40 let je že cerkveni ključar pri Sv. Antonu Janez Strnad iz Ceste. Prevzel je to službo leta 1865 na sv. Aleša dan. Mnogo ve zanimivega povedati od naše lepe božje poti. Ali ne bi vrli mož zaslužil kakega odlikovanja?

d Veliko zanimanje je po vsej dolini za bodoče državnozbornske volitve. Naš kandidat pridno prireja shode in hodi po volivnih okrajih kot bučela spomladi. Pa tudi zasluži ta mož, da mu skazemo zaupanje na dan volitve 14. maja. Nekdaj so ga liberalci psovali, zdaj naj pa pri njem pritiskajo na kljuko!

d Iz Dolenjevasi. Ravno došlo poročilo iz višjih krogov iz Ljubljane prineslo je veselo novico, da so dovoljeni trije novi sejmi za podobčino Dolenjavske. Da se je to doseglo, je v prvi vrsti zasluga našega delavnega župana g. Naceta Merharja. Mnogo je imel pisarjenja, slednjič je vendar zadel na pravo kljuko, od koder se mu je namignilo, da je njegova prošnja uslišana ter da so sejmi zagotovljeni. Dnevni roki, kedaj da bodo posamezni sejmi, niso še določeni.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d V Boštanju se bo vršil volivni shod v nedeljo, dne 21. aprila, v gradu precej po prvi sveti maši. Na shod pridejo dr. Šusteršič in oba naša kandidata Povše in dr. Hočevar, ker je naša župnija tako razdeljena, da pripada dvema volivnima okrajema. Tudi v Boštanju se mora prebiti liberalni led.

d Iz Adlešič, 23. marca. Lani po novem letu je prinesel »Domoljub« dopis iz Adlešič, v katerem je bilo naštet, koliko so poslali naši Amerikanci za naše cerkve, kapele, križe ob potu itd. Pa tudi letos niso pozabili svoje rojstne fare. Lani smo prekrili podružnico sv. Janeza v Tribučah s pločvino (plehom), kar je stalo 687 kron. Za to prekrivanje so nam poslali Amerikanci 437 kron. Prekrili smo pa tudi še zvonik na Plešivici s pločvino. Stroškov je bilo 537 kron in Amerikanci so nam pomogli z 176 K. V Tribučah smo postavili lep križ ob potu blizo šole, ki stane 73 kron, katere so nam poslali zopet Amerikanci. Jure Vranešič iz Tribuč hišna št. 41 pa je pisal iz Amerike svojemu očetu, da naj sezida blizu svoje hiše lepo kapelo v čast Mariji Devici, sv. Juriju in sv. Barbari, da bo vse stroške sam poravnal. Lepa kapelica stane samo v gotovem denarju, brez lesa, tesanja i. dr. 407 kron. — Ivan Kralj iz Bednja h. št. 25, tudi bivajoč v Ameriki, pa je dal postaviti prav lep in velik križ ob potu na cesti na Bednju. Ni

ga blizo lepšega. Plačal je zanj okoli 230 K. — Ravno danes pa so nam poslali Amerikanci iz Pittsburga zopet 124 kron za popravo kapelice žalostne Matere božje na Vrhovcih.

d Zastavica iz Bele Krajine. Kako se imenuje fara na Kranjskem, v kateri so Gorenjci in Dolenjci, če tudi ni ne na Gorenjskem, ne na Dolenjskem, pa tudi ne na Notranjskem? V tej fari so pa tudi »purgarji«, če prav ni v njej nobenega mesta ali trga. Fara ima pa tudi še Rim in v njem prebiva papež in kardinal. A papež ima pomenljivo ime Peter Kralj in je torej papež in kralj v Rimu. Fara ima pa tudi tri buče, pa samo en beden. To pa še niso vse znamenitosti te fare. V njej prebivajo še cesar, ban, več kraljev, in vojvoda. Da pa ne bo kdo mislil, da je v fari žalostno, moramo še sporočiti, da to ni res, ker prebiva v njej veliko veselicev.

d Rešitev zastavice. Fara se imenuje Adlešiči na Belokranjskem, ki ima vasi z imeni: Gorenjci, Dolenjci, Purga, Rim, Tribuč, Beden.

d Ajdovec. Neizrečeno smo se razveselili, ko nam je »Domoljub« prinesel novico, da kandidira v našem okraju gospod deželni poslanec Fr. Jaklič, kajti poznamo ga kot pravega ljudskega prijatelja, na katerega se bomo lahko z zaupanjem obrnili v potrebah, katerih nimamo malo. Moža poznamo mnogi tudi osebno. Videli in slišali smo ga na raznih ljudskih shodih. Zato ga z navdušenjem pozdravljamo. Živela S. L. S.! — Mi smo nekako ločeni od sveta, ker smo raztreseni po hribih in se malokdo zmeni za nas, ker imamo do vsake ceste dve uri hoda in ker smo tako oddaljeni. Zato nas tudi tare revščina in ko so šle že vse boljše moči v Ameriko iskat si boljšega kruha, ker ga rodna zemlja ne da posebno veliko, odkar je uničila trtna uš naše vinograde. — Pri nas ima »Domoljub« nad 40 naročnikov in ti ga dajejo še drugim sosedom in tudi gospod župnik nam radi posodijo svoje časopise in tako se bere v vsaki vasi gotovo nekaj katoliških časopisov. Pred par leti smo nameravali ustanoviti bralno društvo, pa takrat so nekateri nasprotniki izobrazbe zabranili, češ, pri nas tega ni treba. Naši ljudje nimajo časa brati, naj delajo. No, pa za pijačo pa imajo časa dovolj.

d Z Golega. Na tiho nedeljo smo imeli redko slovesnost. P. Evgen je prišel blagoslovit novi križev pot. Osemindvajset naših fanfov je nosilo v sprevodu posamezne table, ob njih so pa svetile s svečami dekleta vse v narodni noši — s pečami na glavi. Vse se je izvršilo v najlepšem redu in ob krasnem vremenu. Veselo so pritrkavali zvonovi z lin, nam se je pa tudi srce veselo radovalo, da imamo v svoji cerkvi tako krasen križev pot — delo slikarja Grilca. Dasi je stal blizu 2000 K, so vendar znali naš g. župnik nabrati denar pri raznih dobrotnikih, v Ameriki pri rojakih, in v Ljubljani, pri mladeničih in dekletih, da je prišlo na posamezne številke v fari vsega skupaj komaj 300 kron. Zato smo jim hvaležni in gotovo bo to trajen spomenik na njihovo delovanje pri nas.

lj Iz Šmarja. Predavanje in veselico bo priredilo naše izobraževalno društvo velikonočni ponedeljek po nauku. Predaval bo gospod dr. Evgen Lampe: »Kaj dela Lah?« — Nato bo petje in druga zabava.

Notranjske novice.

Vipavske novice.

n Ljubljanski generalni štab nagovarja poslanca Božiča, naj bi priredil volivni shod za

vipavsko dolino, kjer naj bi priporočal kandidata protiljudske stranke in neodvisnega kmeta — Jožka Dekleva iz Postojne. Liberalni generalni štab najbrž ne ve, v kako »dobrem« imenu je Božič tukaj na Vipavskem. No, mi nimamo nič zoper to, če pride Božič k nam, bomo vsaj videli, se li je kaj zredil, odkar biva tam doli na hrvaški zemlji. Svetujemo mu pa, naj priredi volivni shod v vipavskem špitalu, ki je popolnoma prazen in kot nalašč za shode jetične liberalne stranke. Govoriti Božiču ne bo treba nič, kar s prstom na špital bo lahko pokazal, koliko srca in ljubezni imajo liberalci za slovensko ljudstvo in kaj čaka one, ki volijo liberalne poslance: revščina, bolezen in pa špital. Torej na veselo svidenje, »dragi« naš Božič — v špitalu, saj za drugega itak niste vi in vaša bolna stranka kot za — špital.

n **Vipavski prerok** agitira za Deklevo. Jaz ga ne bom volil Žitnika, vi ga boste volili, pa se boste kesali . . . Volite Deklevo, on je kmet in gospod, Žitnik pa je samo gospod . . . Res je dr. Žitnik gospod, in sicer dober gospod, ki ima skrb in srce za kmeta in ki je že marsikaterega ministra tam gori na Dunaju prisilil da je odprl svojo denarnico in moral kaj dati za potrebe slovenskega ljudstva. To mi dobro vemo, zato bomo pa zopet volili dr. Žitnika, ko smo ga volili pred šestimi leti in prav nič se nismo kesali, da smo ga volili, zakaj naj bi se kesali zdaj? Za gospoda-kmeta Deklevo pa ne maramo, ker še ni nič pokazal, ali kaj zna ali nič in pa ker je liberalci in pa ker ga priporoča stranka raglje, bobna in krovčega zvonca. Saj se poznamo, nikar se ne delajte tako nedolžne. Kot liberalci-kmet bo delal Deklevo za svoj žep kot vsi liberalci, kot liberalci-kmet bo pa zabavljaj proti »neumnemu kmetu«. Takega pa mi nočemo, mi hočemo takega, ki spoštuje naš stan in ki bi tudi delal zanj. Naš kandidat je torej dr. Ignacij Žitnik, katerega že vsi dobro poznamo in mu tudi zaupamo. Kdor bo pa volil Deklevo, ta ni mož, ampak šleva in bo pljuval v svojo lastno kmetovsko skledo. Torej Vipavci, bodimo možje in ne volimo Dekleve, da se nam ne bodo smejale — krave.

n **Občinske volitve v Vipavi.** Po dolgem in srditem boju so bile končno vendarle končane vipavske občinske volitve dne 15. t. m. Bralo se je v »Notranjcu« in v »Narodu«, kako sija no bo zmagala stranka naprednjakov (?) v vseh treh razredih. Toda, vkljub sladkim obljubam, vkljub grožnjam, vkljub najstrastnejši agitaciji od strani stranke ljudskih sleparjev, vkljub grozilnim pismom ljubljanskega župana slavnega Ivana Hribarja na razne liberalne korifeje, vkljub dohodu dohtarja Kama . . . je zmagala »S. L. S.« v 3. razredu z vsemi glasovi, liberalci so dobili samo dva glasa, enega iz Vrhpolja in enega iz Slapa. Pa tudi v drugem razredu ni bilo dosti bolje za liberalce. Ljudstvo je spoznalo sleparje in jim obrnilo hrbet. Naša stranka si je priborila v drugem razredu pet odbornikov, liberalci so prifehtali samo enega, pa še tega so vtihotapili v odbor le po »svoji« liberalni pravici. V 1. razredu, kjer volijo vsi uradniki sodnijski in davkarški, vsi šomaštri moškega in ženskega spola, se je posrečilo spraviti v odbor liberalcem svoje može. Vršiti se je imela volitev starešinstva — da bi pa liberalci zavlekli izvolitev župana in svetovalcev — ker ni imela izpasti po njihovi želji, so se odpovedali štirje liberalni odborniki 1. razreda odborništvu in sicer c. kr. davčni kontrolor Arh, ki je bil izvoljen za namestnika, odpovedala sta se oba slavna Hrovatina stari in mladi in pa neki Žvokelj. C. kr. ukrajno glavarstvo pa je zdaj odločilo, da imajo zdaj vstopiti v odbor trije, ki so dobili za odstopivšimi največ glasov in tako naj bi prišli v odbor gospod dekan in kaplan in še nekdo, ki pa tudi ni liberalcem pri sreči. O

groza, o strah! V Vipavi pa v odboru kar dva »farja«!! Nečuveno! Toda kaj storiti? Rezerveljant Mrcina edini ni izgubil glave v tem kritičnem položaju. Kar komandiral je: »Prekličite odpoved! Naznanite to glavarstvu!« In storili so tako, preklicali so odpoved in glavarstvo je skesane uboge grešnike zopet sprejelo nazaj za odbornike. Toda vkljub temu so liberalci sijajno propadli, niti enega svetovalca nimajo iz svoje srede. Pri volitvi župana je bil navzoč komisar iz Postojne in izvoljeno starešinstvo je storilo kar precej obljubo; liberalci pa so se poparjeni vrnili domov. Čast Hrovatina, čast c. kr. kontrolorju Arhu, živijo Žvokelj! Moško pač niste delali, pač pa precej otroško. Ljudstvo, ti pa glej, da se vselej spoštljivo odkriješ, kadarkoli srečaš katerega teh »slavnih« mož!

n **Učiteljski Tovariš**« glasilu učiteljstva je pred kratkim hvalil učitelja Mrcina v Vipavi, kako izvrstno deluje, zlasti kako da imeniten pevski zbor ima in ga priporočal tovarišem v posnemanje. Mi samo konstatiramo, da pevskega zbora Mrcinovega ni v celi Vipavi, pač pa je svoj čas spravljal skupaj nekak zbor, pa ne Mrcina, ampak učitelj Grum, toda oni zbor sedaj spi spanje pravičnega z Grumom vred. Torej, gospodje, nikar preveč ne hvalite — samega sebe.

n **Umrļa je dne 20. t. m. 18 let stara** deklica Ljudmila Žvokelj iz Dolenj župnije planinske. Bila je iz bogate hiše. Planinski pevci so ji zapeli trikrat v slovo. Krsto pa so peljali na planinsko pokopališče s parom konj na paradem vozu naročenem iz Gorice. Kaj takega na kmetih še nismo videli in na brž tudi ne bomo nikoli več. Pokojnici pa lahka zemljica!

n **Iz Planine.** Pri nas smo po večini vinogradniki. Sučemo se v trtnih nasadih ter premišljujemo prihodnje državnozbornske volitve. Nič čudno se ne bo nikomur zdelo, ako mimogrede omenim, da tudi k nam večkrat »prišvedra« znanj Jernej s Slapa ter v svojem navdušenju zabavlja čez S. L. S. in njene voditelje. Mi pa Žoržu tako povermo, drugikat kadar se še pri nas oglasi, pijaj ga še en par kozarčkov več, da boš imel boljše govorniško zmožnost. Sicer nas pa ne boš spravil v tabor neodvisnih. Mi ostanemo pri S. L. S., kar bomo tudi pokazali na dan volitve 14. maja.

Ildrijske novice.

i **Veselice in predstave »Divji lovec«** dne 19. marca so se udeležili vsi sloji prebivalstva ildrijskega. Prihiteli so k Vincencijevi veselici gospode po več ur daleč, trije celo iz Goriškega. Pokazalo se je ta dan, da je v Ildriji še sočutje za siromaka-trpina. Bog povrni vsem udeležencem in drugim vrlim dobrotnikom, ki so poslali svoje prispevke! Ob ti priliki se je nabralo s stroški vred 273 K 88 h.

i **Iz Žirov.** Da bi brat brata umoril, to se tudi pri nas v Žireh ne zgodi z lepa. 16. marca pa je ponoči Filip Kopač umoril svojega brata Franceta, s katerim sta bila v nasprotju zaradi neke dedščine. Pili so fantje na Dobravčevi v gostilni pri Škandru. France je ležal na peči, brat pride v hišo in ga zvlče s peči ter mu zunaj na cesti zadene več ran z nožem, tako da je proti jutru izkrevavel. Prosil je za duhovnika, a ni bilo človeka, da bi ga šel klicat. Ko je brat Filip videl, da France umira, je sam šel v Ildrijo se naznaniti sodniji. Brat France ni bil napačnega življenja. Tudi cerkve se ni ogibal, celo h krščanskim naukom je hodil, kar ni navada pri fantih njegovih let. Naj bi mu bil Bog mil sodnik!

i **V Žireh ljudje zelo mrjo.** Smrt žanje in spravlja na oni svet mlade in stare. Izmed mladih je umrla lepe smrti Alojzija Otrin, stara 19 let, Marijina družbenica. Dekleta so jo spremila k pogrebu z zatavo in vencem ter zapela na njenem grobu. Izmed starih pa je

umrl Jernaj iz Tabra v 90. letu svoje dobe, ki je ves čas svoje bolezn bil potrpežljiv in dobre volje.

ei **Zdravje g. župnika** se je obrnilo na bolje. Upanje je, da še okrevja. Dobili smo v pomoč gospoda kaplana Okorna, ki so prišli k nam iz Dovjega. Tako imamo Žirovci sedaj dva mlada gospoda, oba trdna, ki se ne bosta ustrašila naših hribov

Iz raznih krajev Notranjske.

n **Logaške novice iz Gor. vasi.** Govorilo se je, da Gorenjci še stokamo pod trdo peto gospoda Lenassija in trgovca Rusa. To pa ni res, saj smo svobodni. Mi tudi ne plešemo po liberalni godbi, kakor si kdo misli. Mi si lahko napravimo »konsumno društvo«. Zato ne bomo vprašali nobenega tukajšnjega trgovca. Zakaj kmet si lahko pomaga, sedaj ko imamo ugodno vreme, če nam prav sapa piha v naš »konsum«. — Logaški kmet.

n **Dol. Logatec.** Zadnji dopisnik v »Domoljubu« št. 10, piše: Liberalni jaremsmo vrgli raz sebe, res je, dosti se jih je spametovalo od zadnjih državnozbornskih volitev, da ni Dol. Logatec več tako trdna liberalna trdnjava kakor se je ob istem času hvalil »Slov. Narod« v nekem uvodnem članku. Pa vendar nekaj je še pravzaprav taci, da ne vejo razločka med strankami, ne vedo kakšen program ima ta ali ona stranka in zakaj se gre. Na slabše je to, ker imamo take krčmarje, ki si redijo svoje lepo rejene trebuščke iz kmetijskih žuljev pa farbajo kmete in ščuvajo zoper duhovnike tako da sami prav ne vedo komu bi verjeli. Eden se je še takole izrazil: duhovnik ti nič ne koristi, cerkev je pa tam, če hočeš pojdi vanjo, če ne je pa vseeno. Ali zapomnite si, da ni tako, ljudstvo se prebuja, pa boče kar nenkrat izreklo, kdor ni z nami je zoper nas »krčmar ti nič ne koristi, gostilna je tam, če pojdeš vanjo te glava boli, če ne pojdeš se pa krčmarju treh suši. Lisjak.

n **Iz Blok.** Dne 17. t. m. imeli smo volivni shod v gostilni g. Ivana Modica. Sklicalo ga je politično gospodarsko društvo na Notranjskem, ki ima pri nas komaj 10 članov. Za predsednika bil je »v kuhinji« izvoljen g. Ivan Modic. Neizogibni Cham je pa poročal. Govoril je jasno ter razvijal program narodno-napredne stranke. Kakor ima navado, udrihal je po farjih, kazal na lepa posestva trapistov na Štajerskem — omenil pa ni posestva g. Modica; kvasil, kako klerikalci grunte razkosavajo — morebiti bi bolj umestno storil, ako bi pozval Gornika iz Velkega vrha, ki bi vedel o takih možeh kaj več povedati; hvalil je razmere na Francoskem ter sploh mislil, da govori na srce liberalcem. Zato se mu prav iskreno zahvalimo, da nam je prihranil mnogo shodov ter tako prepričal vrle Bločane, kje da je resnica. Boljšega agitatorja za S. L. S. sploh ni mogoče dobiti. Par kimovcev in odvisnežev mogoče bo proti nam, vsi drugi pa bomo oddali svoje glasove za našega vrlega, neumorno delavnega dr. Žitnika. Koncem shoda vzdignilo se je 8 do 9 rok za Josipa Deklevo. — Janez Pakiž iz Nove vasi je čuden mož. Vsem bi rad vstregel. Vsak dan hodi k maši, pošilja za maše, razžaljen je, ako bi mu kdo predbacival, da ni pristaš S. L. S. Delovanje je pa ravno nasprotno. Prišel je na shod narodno-napredne stranke ter se čutil ondi tako domačega, da so mu nehote ušle besede: »Danes bomo vsaj videli, koliko nas je liberalcev.« Pritrdil je in jasno pokazal, da je za liberalen program, katerega je razvijal Cham: Farje proč, cerkve pa zapret'. — Drugi čudak je France Zakrajšek iz Runarskega, po domače Klobasar. Klobasal je, da se ni treba izpovedovati farjem, saj se lahko kamnu, lipi itd. — Pošteno ga je zavrnil Godičev fant. — Reditelji so imeli nalog, našega poslanca Pr,

Drobnica ali pa predsednika posojilnice Fr. Skrabca ne spusti na shod. Pametna misel! Pa so jim vrli naši možje pokazali svoje prepričanje s tem, da so shod zapustili, ker se jim je preneumno zdelo, poslušati protiverske Chamove čenčarije. — Inteligenca narodno-napredne stranke pokazala se je 19. t. m. Poštoški g. župnik pripeljal se je s svojim hlapcem da pomaga pri velikem spovedovanju. Ko se je hlapec vračal domu, nahruli pri Modicevi hiši neki hlapec nedolžnega šimeljna, rekoč: »Ti preklet hudičev šimelj...!« — Gospoda z Gore pa je eden pred Modicevo hišo kavalirsko pozdravil: »V... nas piši, prokleti far!« Tako znajo inteligentni! — 19. t. m. je imel shod S. L. S. dr. Ign. Žitnik. Čez 300 zbranih volivcev je bilo soglasno za njegovo kandidaturu. — »Notrančev« in lepakov za shod liberalne stranke je kar mrgolelo; škoda za trud in za denar!

Koroške novice.

k Tat je vlomil v Celovcu v stolno župnišče ter ukradel stolnemu župniku g. Martinu Kovaču okoli 130 kron denarja in pa stolno-kapiteljski križec z verižico vred. Tatvina se je izvršila od 12. do 2. ure popoldne ter je vlomilec s ponarejenimi ključi odprl stanovanje g. župnika.

k Sneg je pobelil pretekli teden Koroško. Mislili smo, da bo južno vreme nastopilo, je pa naenkrat začelo prav gosto snežiti. K sreči je to samo kakih deset minut trajalo, potem pa, kakor bi odrezal je zopet ponehalo. Za nameček je pa potem zopet začelo drobno snežiti. Kakor kaže, bo letošnja Velika noč podobna bolj Božiču.

k S tira sta skočila v enem dnevu dva stroja na Južnem kolodvoru v Beljaku vsled napačno prestavljenega premikalnika. V obeh slučajih zadene krivda čuvaja, kateri je premalu prestavil premikalnik. Nesreča se ni prigodila nobena.

k Podsulo je 13. t. m. v Celovcu pri podiranju Sandwirtovega salona na Stauderjevem trgu 40-letnega delavca Rainerja. Pri pokopavanju nekega zidu se ni v pravem času odmaknil. Zlomilo mu je desno nogo ter je tudi dobil notranje poškodbe.

Matere dojilke

se čutijo najslabotnejše ravno takrat, ko bi morale biti posebno močne in zdrave, da morejo zadostiti svojim materinskim dolžnostim. Za nje je Scott-ova emulzija neprekosno hranivo in okrepi. Obstoji iz najboljšega mešanice ribjega olja z apnenom in natron-fosfati in ker je zelo slastna in izredno lahko prebavljiva ter pospešuje tek je sposobna bolj kot vsako drugo sredstvo, da podeli mladim materam nove moči Scott-ova emulzija pomaga premagati slabost in daje nove energije in življenjskega poguma. Scott-ova emulzija je mnogo uspešnejša in zanesljivejša kot navadno ribje olje.

Ribič z velikim doršem je poročstvo za pristen Scottov izdelek.

Scott-ova emulzija
se dobi v vseh lekarnah.

☐ Cena izvirne steklenice K 2.50.

Milostiva gospa,

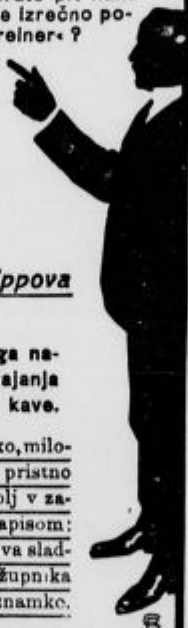
ali veste, zakaj morate pri nakupovanju sladne kave izrečno poudarjati ime »Kathreiner« ?

Ker se vam sicer utegne primeriti, da dobite manj vreden posnemek brez vsehrlin, s katerimi se odlikuje Kathreinerjeva kava.

Zakaj le
Kathreinerjeva Kneippova
sladna kava

ima spričo posebnega načina svojega prozvajanja vonj in okus zrnate kave.

Zapomnite si torej natanko, milostiva gospa, da dobivate pristno Kathreinerjevo kavo zgolj v zaprtih izvornih zavojih z napisom: »Kathreinerjeva Kneippova sladna kava« in s sliko župnika Kneippa kot varstveno znakom.

Ne čitajte tega oglasa

...em pa pripišite samim sebi, ako cutite revmatske bolečine in trganje po udih, glavo- in zobobol. Dvanajstletnica za poskušnjo bolečine lajšujočega, zdravilnega in krepljivega Feller-jevega rastlinskega izvlečka z znakom »Elsa-fluid« stane samo franko 5 kron. — Tek in prebavo pospešujejo in krč lajšajo Feller-jeve odvajalne rabarbara kroglice z znakom »Elsa-kroglice« o škatljic franko 4 K pri E. V. Feller-ju, Stubica, trg Elsa 10 Hrvatsko. 347 III

Največja, najboljša tovarniška zaloga ur, zlatnine, srebrnine china srebra in dragocenih kamenov. 53. 21-2

Prodaja le I. vrste blaga.

Niže vrste blago se ne razpečava. Zadovoljujem se z malim dobičkom

Cenike pošiljam zastoj in poštine prosto.

Kupujem tudi staro zlato in srebro po najvišji dnevni ceni

Fr. Čuden

urar, Prešernove ulice v Ljubljani nasproti frančiškanskega mostu.

Eksportna trgov. na vse dele sveta.

A. Sušnik

Zaloška cesta števil. 21, Ljubljana.

Trgovina špecerijskega blaga, moka, špirita, žganja in raznovrstnih barv. — Ob času setve garantirano kaljiva semena, kakor: detelja, trava, pesa itd. Zaloga raznovrstnega železa, železnih šin, traverz, Roman in Portland cementa, štedilnikov, peči, okov za okna in vrata, kotlov vlikih in bakrenih, mrež za ograjo, pozlačenih naorobnih križev, tehtnic, utež, pump in cevi za vodnjake, sploh vse železnine po najnižji ceni. — Velika zaloga poljedelskih strojev: mlatic, slamoreznic, plugov itd. 355 18-2

Dobra postrežba, nizke cene.

Kašelj, katar, obolenja, bolečine v prsih, sleze, potenje, grgranje, so večkrat predznaki najnevarnejšega sovražnika našega zdravja, grozovite

☐ **tuberkuloze!** ☐

Zlo se mora zatreti v krali, in ako se je že vselilo, je treba tem večjega truda, da se je premaga in v to svrhu služi na angl. razstavi z zlato svetinjo in častno diplomom odlikovani, od mnogih zdravnikov priporočeni 315 40-26

Halapi-jev

TUBERIN

ki tuberkulozo v resnici premaga, odpravi kašelj, omiljuje bljuvanje krvi, razredčuje slez. — Kdor se hoče osvoboditi tega zla, ali se ga obraniti, naj rabi in naroči eno vzorčno steklo za 3 K, ali eno veliko steklo za K 5.—

Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko:

Lekar. pri apostolu Budimpešta
Josefsring 64/46.

Zahtevajte brezplačno dopisništvo mojega ilustr. cenika z nad 1000 slikami. Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek.

Slika 1/2, nav. velikosti. 611 3-2

- Št. 365 srebrna damska remont gl. 3.50
- Št. 322 srebrna moška remont. gl. 3.50
- Št. 337 srebrna s sidro 15 kamaov gl. 5.— dvojni laščgi 6.50
- Št. 341 srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamaov, posebno močna gl. 7-9.50

Anton Kiffmann
največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele.
MARIBOR L. 8 — ŠTAJERSKO.

Pazite pri nakupu natančno na naslov tvrdke!

Največja zaloga

najnovejšega **žameta, volnenega blaga** v vseh **barvah in cenah** perilnega kambrika, kotenine, satena, cefirja in batista stalne barve je v

Ljubljani, Stritarjeve (Špital. ul.) št. 5 pri R. Miklauc

Došle so tudi zelo lepe **svilnate in polsvilnate rute in šerpe.** 435 5-3

Za moške obleke je v prvem nadstropju poseben oddelek velikanske zaloge suknja, kamgarna, ševijota, modnega blaga in hlačevine v različnih vzorcih od najfinjše do najcenejše vrste.

Vsled zelo ugodnega nakupa v pravem času je menl mogoče še po stari ali le malo zvišani cenil postreči moje cenjene odjemalce. Mimogrede omenim tudi da sem trgovinske prostore veliko povečal. Priporočam se torej za mnogobrojni obisk, ter zagotavljam, da bodem vedel Vaše zaupanje častiti, ter Vas z dobrim blagom in jako ugodnimi cenami postregel. Beležim z vsem spoštovanjem

R. Miklauc.

Novi cenik na zahtevo brezplačno.

Obstoj tvrdke blizu 40 let!

Za nakup

lepega, dobrega, trpežnega gvanterna blaga bodi kot najbolj priporočena gvanterna trgovina

„Pri škofu“

Ljubljana, Pogačarjev trg (Sadni trg) (v veliki mestni hiši nasproti molarjev).

Najnovejši **tibeti in modno blago, kambriki, kotenina**, kakor tudi **svilnate rute** zadnje novosti v velikanski izbiri.

Bela in rujava kotenina še deloma po stari ceni.

Lepe rute iz blaga, kakor tudi piketaste rute, predpasnike domačega izdelka.

Za moške **fini štof, kamgarn in hlačevine** v vseh barvah in cenah.

Vse navedeno je zanesljivo dobro blago po primerni **nizki ceni**, vsled velikega nakupa in malih stroškov.

Vsled zelo **prijazne in poštene postrežbe**, ter lepega blaga je ta trgovina prav priljubljena.

Gvanterna trgovina

Ljubljana, Medene ulice „Pri Miklavžu“

priporoča veliko zalogo **volnenega in lepega perilnega blaga**, kakor kambrik, kotenino, saten, batist, nadalje belo in rujavo kotenino, večinoma po stari ali malo zvišani ceni.

V zalogi vedno najnovejše **rute** vseh vrst, kakor **svilnate, polsvilnate, piketaste, rute iz blaga, nogavice** za moške, ženske in otroke. Posebno se opozarja tudi na **doma izdelane predpasnike in srajce** vseh vrst.

Postrežba znano dobra.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“
Izide dné 4. aprila 1907.

Loterijske srečke.

Dunaj,	23 marca	90	9	8	69	50
Gradec,	23. marca	89	34	52	29	33
Trst,	16 marca	23	14	45	35	77
Linc,	16 marca	16	64	25	64	12

Pozor Amerikanci!

V Ljubljani in nje bližnji okolici je na prodaj

več hiš

Pojasnila daje A. Erzín, Mestni trg 3, Ljubljana.

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je **Kapilol št. 1.** Cena (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v 2 lončka 5 K. Prosim, da se na roč samo od mene. Naslov je: P. Jurčič, lekarnar v Pakracu št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 273 10-5

Išče se oženjen 676 1

organist in cerkvenik

za malo župnijo. Rokodelec in kdor ima družinske ude, ki znajo peti, ima prednost. Služba bi bila nastopiti okoli sv. Jurija. Skupni dohodki 500 K na leto in prosto stanovanje. — Kje, pove upravništvo „Domoljuba“.

Popolnoma zanesljivo uničenje vseh podgan in miši

dosežete **samo** z najnovejšimi konserv. neotrovanimi **mesnimi kroglicami.** — Jednostavna, nenevarna uporaba. Brez dovoljenja za strup.

Doza à K 9 — popolnoma zadostuje za temeljito uničenje tisočev miši in podgan.

Dobijo se v dozah à K 9—, 450 in 3— pri kemičnem laboratoriju 666 12-1

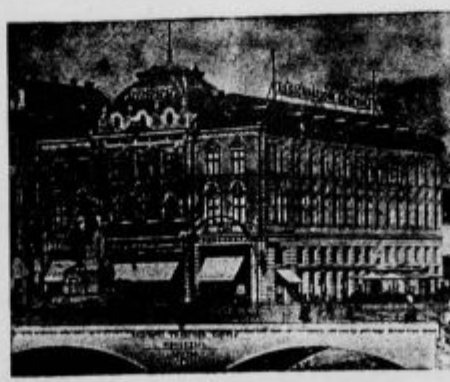
„SIEGMUND HERZOG“ Požun (Pressburg), Ogrsko.

Mnogoštevilna priznanja. Uspeh čudovit! — Učinkuje presenetljivo!

Ustanovljena l. 1831. **C. kr. priv. občna zavarovalnica** Ustanovljena l. 1831.

Assicurazioni Generali v Trstu.

Največje zavarovalnica avstro-ogrsko države.

Glavni zastop v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

Posestvo

v Slovenski vasi šte. 33, obstoječe iz zidane hiše in hleva, kakor tudi lep vrt pri hiši, 8 oralov njiv in travnikov in 12 oralov gozdov, se **proda.** Več pove **Jakob Povše**, kupec in gostilničar pri Stari cerkvi v Kočevskem. 669

Destilacija žganja

Ceno češko posteljno perje

spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osveževalnih pišic se takoj prične z najboljšim uspehom, za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in tudi prodajo se jamči ter uradi temeljito in strokovno manipulacija na licu mesta. Obširne informacije v dosegu dobre kupčije. Vreče brez konkurence in reklamo na razpolago. Resni reflektante naj pošljajo ponudbe pod „Gold-263 grube 2500“ na 10-7

Annoucen-Expedition **EDUARD BRAUN** Wien, I. Rotenturmstrasse 9.

Izdelane postelje

Iz rdečega postelnega inleta! Prav dobro napolnjeno. Perlica ali blazina, 180 cm dolga 116 cm široka K 10—, K 12—, K 15— in K 18— 2 metra dolga, 140 cm široka K 14—, K 16—, K 18—, K 21—, Zglavnik 80 cm dolg, in cm širok K 3—, K 3-50 in 58 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3-delni modroci iz žime za 1 posteljo K 27—, boljše K 33—. Pošljam se poštnine prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštinih stroškov. 6-1

Benedikt Sachscl, Lobes 910 pri Plzinu na Češkem. 512

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljše K 12, — belega, jako mehkega, skubljenega K 10—; K 24 snežnobelega, mehkega, skubljenega, K 30—; K 36—. Pošljam se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštinih stroškov. Benedikt Sachscl, Lobes 159, p. Plzen, Češko.

Obrotna Akademija Friedberg pri Frankobrodu ob M. Poštehn. zavod za inženjerje in arhitekte 248 11-1

Agente

v vseh krajih išče pod zelo ugodnimi pogoji Brunovska izdelovalnica za lesene rolete in žaluzije **Hollmann & Merkel** Brunov na Češkem. 606

K 3- stane kauč. ročna stampilija z imenom, značajem in naslovom do 6 cm dolžine, izredne trpežnosti s kaseto in trajnim barvilom. — **Zastoj** cenik o stam-piljah, domaših tiskarnah, numeratorjih, šablionih itd. 421 2 Tovarna stamp. J. Lewinson. Dunaj 1125, Adlberg. 12. — Fil. Odessa. Zastopniki se iščejo.

Kmetijsko društvo v Metliki
ima na **belo nedeljo, 7. aprila ob**
9. uri občni zbor. 674

Schicht-
milo
je najboljšo!

Vsaka modra mati

svetuje svoji hčerki-nevesti: „Pazi na perilo, ne peri z navadnim, četudi s cenenim milom. Peri edino s **Schichtovim milom**, ker le s tem ohraniš fin platnen damast, nežne čipke mehko flanelo, drugo perilo fino in priprosto, v dobrem stanu. Pri katerikoli stvari v gospodinjstvu potrebuješ milo, rabi izključno le **Schichtovo**, ker s tem si prihraniš mnogo truda, dela, časa in denarja.“ 334

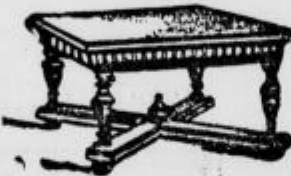

Najboljše švicarske ure, zlatina in srebrnina se dobe po najnižjih cenah pri sloveči domači tvrdki 357 26 5

H. Suttner, urar
Ljubljana, Glavni trg, nasproti rotovža.

Prosim zahtevajte nov velik cenik, kateri je ravno izšel in se pošlje zastojni in pošti. prosto

FILIP FAJDIGA,
zaloga pohištva 962 63-21

Ljubljana,

Sv. Petra cesta 19

priporeča svojo veliko zalogo raznovrstne,

pohištva

po najnižjih cenah

Sprejemem takoj več krepkih
vajencev za kovaški obrt
14.—15 let starih pošteni starišev. **Ivan Demšar,**
kovaški mojster, **Ljubljana.** 667 1

Lepo posestvo, mlin, stope in nekoliko zemljišča na prijaznem kraju v Trojški fari se **proda** pod ugodnimi pogoji. Več o tem se izve pri g **Andreju Pirmanu,** trgovcu **Sv. Trojica,** p. Nova vas pri Rakeku. 671

Samo 6 dni
Havre New-York

Francoska prekomorska družba.
Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek.
Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna **Ljubljana,**
Dunajska cesta št. 18, nasproti znane
gostilne pri „**Figovu**“. 2984 18 7

Kobile na naboru. V svrhu pravilnega križanja kobil z primernimi žrebci je konjejski odsek c. kr. kmetijske družbe odredil pregledovanje plemenskih kobil. Pregledovanje se je vršilo 28. februarja v Št. - Jerneju, 5. marca v Lescah, 6. marca v Kranju, 7. marca v Boh. iBstrici. V Kranj so pripeljali gospodarji okoli 200 kobil, potrjenih pa je bilo samo 15! Razume se, da so gospodarji potrjenih kobil kaj »kreditni« domu prišli; drugim se je pa za malo zdelo, da njihove niso bile »tavgljih«.

Herbabny-jev podfosfornokisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 37 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Od-tranjuje slez, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Prisilno samo s traganjem
navedeno znamko

Pred ponarjanjem se
stari

Herbabny-jev okrepljeni

Sarsaparilla-sirup.

Je že 32 let uveden in najboljšo preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Od-tranjuje zaprtje in njega zle posledice — Pospešuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2720 14-12

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherziggelt“, DUNAJ, VII.11, Kaiserstrasse 73-75.**

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Bellaku, Brežah, Celju, Cerkovcu, Črnomlju, Raki, Nov. mestu, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volčperku.

„Vzajemna zavarovalnica“

Dunajska cesta 19

v **Ljubljani**

Dunajska cesta 19

v Medjatovi hiši v pritličju

zavaruje

1. proti požarni škodi vsakovrstna poslopja, zvonove, premičnine in pridelke;
2. proti prelomom zvonov, in
3. za življenje oziroma doživetje in proti nezgodam.

2962 12-4

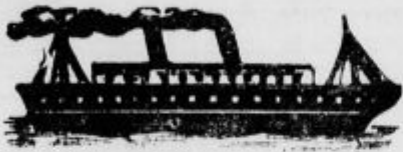
Edina domača slovenska zavarovalnica! Svoji k svojim!

Sejm

za živino, prašiče in blago bude
dné 5. aprilla pri Stari cerkvi na Kočevskem.
670

668-1 Izurjene tkalce in tkalke

delavce ter delavke za predil-
nico sprejme takoj proti dobri plači del-
niško društvo domače predilnice in
tkalnice, Dugaresa, Hrvatsko.

„Cunard Line“ Trst-New-York je najpripravnejša, najcenejša
in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker to ni dolgo-
trajna mučna vožnja po raznih težavnih, nobenega presedovanja ne
prenočevanja in sploh nobenih postranskih stroškov mej potjo. Par-
niki se prostorni, varni, sredi in snafni; vozijo vsake 14 dni. Hrana
in postrežba najboljša. Pajsanila daje in karte prodaja glavni za-
stopnik 9004 47

Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomškove ulice 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vljudno se priporoča
trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana, Stari trg šte. 10.

Velika zaloga. — Solidno
blago. — Zmerne cene. . .

2178 52 25

Postavno zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznivo.
Edino pristen je 85 11

Thierry-jev balzam

z zeleno znamko „redovnica“.

Cena 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1
velika špeciálna steklenica s patent. zamažkom
K 5.— franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo
proti vsem že tako starih ranam, vnetjem, ra-
nitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena:
z lončka K 3.60 se pošlje le proti povzetju ali
denar naprej. — Obe domači sredstvi sta po-
vsod znani in slovita kot najboljši. Naročila se
naslavljajo na:

Allein echter Balsam
aus der Schützengilde
des
A. Thierry in Pregrad
Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri
Rogaški Slatini.
Brošura s tisoči originalnih pism gratis in
franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah.

Ceno češko perje!

1 kg novega, sivega,
skubljenega goslega
perja K 2.—, boljega
K 2.40; 1 kg belega,
jako mehkega, skub-
ljenega K 8.60, K 5.—;
1 kg prav finega,
smežno-belega, skub-
ljenega K 6.40, K 8.—.
Pri naročilu 5 kg
franko.

Izgotovljene postelje, zadostno napolnjene, iz ne-
menkastega nankinga, 1 pernica prednega belega ali ru-
menkastega dolga, 1 pernica 170 cm dolga, 116 cm
široka, z lepim puhastim račjim perjem K 10.—, z fi-
nim polpuhom K 12.—, K 14.—, z najfinejšim sivim
puhom K 10.—, 1 vzglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok
K 2.80, K 4.—. Pošilja po povzetju od K 10.— dalje
franko.

Zamena dovoljena. 142 10

S. BENISCH, Dešenice 71, Češko.

Učenec se sprejme takoj za krojaško
obrt. Sprejem po dogovoru.
Franc Sitar, Ljubljana, Kolodvorske ulice 35.
619

Proda se 1800 metr centov ŽIVEGA APNA.

Več pove IVAN GRUDEN, trgovec z apnom
Godič-u, pošta Kamnik. 458 4-4

John-o-v 'Voll Dampf' pralni stroj

je dobrotja za vsako gospodinjstvo, ker naredi perilo
bliščeče belo, ga varuje in obenem prikrajša delo,
prihrani kurjavo, čas in denar za več kot 75%. Mno-
govrstna uporaba in najpopolnejša sestava, brez kon-
kurence! — Z John-ovim štedilnim parnim
strojem opremljen, je za poljedelstvo nepopisne
vrednosti. Pozor pred ponarejanjem! Samo varstvena
znamka „Voll Dampf“ zajamči pristnost. — Na željo
se pošlje na poizkus. 604 5-1

J. A. JOHN, A.-G., Wien IV/1, Frankenberggasse 4. 1/144.

Svoji k svojim!

Kdor želi dobro in poceni kupiti, naj se poda
vedno le v dobro znano trgovino z mešan. blagom

VENDELIN I. J. STARETA V RIBNICI

tam bode dobil vedno sveže in najzanesljivejše
blago po zmerno nizkih cenah. — Nadalje pri-
poročamo veliko zalogo, moškega, ženskega in
splošno manufakturno blago, katero odda radi
prevelike zaloge po lastni ceni.

Pri tej priliki pa opozarja vse cenj. odjemalce, da
dobi ta teden dva vagona najlepše dobre suhe moke,
katero bode svojim naročnikom po zelo nizki ceni oddal.
Kdor hoče imeti res lepo in dobro moko, naj ne zamudi
te ugodne prilike in naj hitro po njo gre, dokler jo bode
še kaj na razpolago od teh dveh vagonov (potem bode
dražja). — Klobuki dobijo se najnovejše mode in tudi pravi
amerikanski. — V zalogi ima tudi dobro in zanesljivo se-
mensko deteljo domačo in nemško (lucerno), katero vsem
toplo priporoča, ter se jamči, da je brez preje. 603 2-1

Velika zaloga svilnatih,
volnenih in cajgast. rut.

Trpežno blago. — Naj-
nižje cene.

Svoji k svojim!

Sirolin

Priporočate vsak dan pri
pljučnih boleznih, katarih
oslovskega kašlja, škro-
fulozi, Influenca □ □ □
mogočevih profesorji in zdravniki.

F. Hoffmann - La Roche & Co.,
Basel (Švica).

„Roche“

Povečuje slast do jedi in teže telesa,
odstranjuje kašelj, izmetavuje gnoja,
močno potanja. 2209 D 44-27

Dobiva se z zdravniškim receptom po
4 K steklenica.

Ker se penujejo manj vredna ponarejanja, pro-
simo zahtevajte vedno: izvrtni zavitek „Roche“.

Viktor Korsika

umetno in trgovsko vrtnarstvo

Ljubljana, Rimska cesta šte. 5.

Izdelovanje šopkov in vencov po najnovejši obliki in nizki ceni.

Pristna in dobro kaljiva **zelenjadna, poljska in ovetlična semena.**

Priporoča svojo bogato zalogo **vrtnic** v najlepših in najhvaležnejših vrstah. **Palme in rastline za sobe**, kakor tudi razne **ovetoče rastline** za cerkev, okna, grobove in vrtove.

Vrtna nasade prirejam strokovnjaško in ceno, kakor sploh vse v to stroko spadajoče predmete. 689 3-1

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani

ima v zalogi knjige, kateri je uredil in izdal dr. E. Volčič v Novem mestu:

1. **Civilno-pravdni red in sodni pravilnik** z drugim civilno-pravdnimi zakoni. Knjiga je popoln zbornik pravil označene vrste; koncem tvarine je obširno stvarno kazalo v slovenskem in v vatskem jeziku. — Obseg XII in 909 strani; c-na vezani knjigi 8 K broširani 7 K — s poštnino 0,55 K več.

2. **Odvetniška tarifa** določila o slov. in hrvat-kem jeziku prej sodišči; sodne pristojbine. Obseg 75 strani (20 tabel), cena 1,80 K s poštnino 2 K — 578 5 3

Išče se cerkvenik

za **podružno cerkev na Češnjici**, ki bi hodil ob nedeljah in praznikih tudi orglat k župni cerkvi na Ovišah. Plače je v denarju 120 K, stanovanje, 22 mernikov ajde, drva, osem orolov dobrega sveta, lep sadni vrt, dosti paše, stelje itd. Nastop službe o sv. Jurju ali lahko že prej. 677 2-1

Pozor! Čital! Pozor!

Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvrtno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi — pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje izborna, vseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od: 2443 20-10

P. Jurišiča, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

Josip Kordin

Ljubljana, Pred Skofijo 3.

priporoča 525 8-3

svojo bogato zalogo vsakovrstnih zanesljivih semen

kakor: črne domače, lucerne in rudeče detelje, esparsete, velikanske rumene, rudeče in belé pese, in korenje za krmo. Raznih semen graha, vseh vrst trav: travnišnice, mešane za suho in mokro zemljo, najboljša krma za živino in konje, jesenska repa, vse vrste solate, kakor sploh vseh kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah. — Poštnim potom izvršujejo se naročila točno in solidno.

Ivan Savnik

pri Besenčanu

na Glavnem trgu v Kranju.

Priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega frišnega blaga za moške in ženske obleke, najnovejše mode po jako nizkih cenah.

Velika zaloga židanih in volnenih rut, židanih šerp ter vsakovrstnih potrebščin za šivilje in krojače po tovarniških cenah. Na zahtevo se dopošljejo tudi vzorci. 501 10-3

Slabokrvni slabotni nervozni

Odrasli in otroci dobe dr. Hofmeistera „Phorxal“ izborna, tek vzbujajoče živce krepilno

hranilno in krep. sredstvo

Priporočajo ga zdravniki. Cene: tekoče K 3,50, 5 in 8 K, pastile: 100 kom. K 1,50, 400 kom. K 4,—, prašek: 25 gr. K 1,20, 100 gr. K 3,50, pastile za otroke s čokolado 100 komadov po 1/2 gr. K 1,75.

Zaloga: Jos Mayr in G. Piccoli, lekarni v Ljubljani. Dobi se v vseh lekarnah. 385 20-6

Najboljše domače krepčilo za želedece

(katero tudi gospodje zdravniki radi vživajo) je

rastlinski liker „FLORIAN“

od rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Dobi se pri vseh boljših trgovcih.

Varujte se, da ne boste prevarjeni s kakim drugim, slabim izdelkom!

Pristno je samo blago pod imenom „FLORIAN“ iz Ljubljane. 2537

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in za nesljivo potovati naj se obrnejo na
Simona Šimečeka
v Ljubljani Kolesarske ulice 20.
Švihovcova. Pojasnila doje se brezplačno.

Cena od Ljubljane do Noy-Jorka 185 K.

Izdelovanje vseh predmetov za zdravilstvo. posebno 2280 7

kilnih pasov

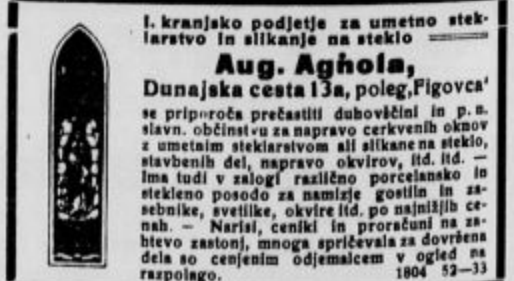
(bruh)

za moške, ženske in otroke natančno po meri.

Pri poštnih naročilih se mora naznaniti, ali je kila na desni ali levi ali pa na obeh straneh in nje velikost.

Za gg. zdravnike velika zaloga kirurg. in medic. instrumentov in aparatov, kavčuk. predmetov, elastičnih nogavic itd., izdelovanje modrecev.

K. PIOTROWSKI, Sv. Petra cesta
Levčeva hiša št. 32, Ljubljana.

I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo

Aug. Aghola,

Dunajska cesta 13a, poleg Figovca

se priporoča prečistiti duhovščini in p. n. slav. občinstvu za napravo cerkvenih oknov z umetnim steklarstvom ali slikane na steklo, stavljenih del, napravo okvirov, itd. itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namizje gostin in zasebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Nariši, ceniki in proračuni na zahtevo zastoj, mnoga spričevala za dovršena dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpologo. 1804 52-33